"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 203 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Keskiviikkona, syysk. 19 p:nä—Wed., Sept. 19 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

Yhdysvaltalaiset kiristäjät ovat työssä Canadassa

UHKAILLEN TEHDÄ PALJASTUKSIA ON PIDÄTETYLTÄ OLUTPAROONILTA VAADITTU LUNNAITA

WINDSOR, ONT., syysk. 19. — Täällä on paljastunut yhdysvaltalaisten kiristäjäin yritys saada 25.000 dollarin lunnaat S. J. Law nimiseltä olutporholta, joka on Carling panimon ja Erie Transit Co. nimisen väkijuomain "vientiliikkeen" päämiehiä.

Law oli pidätetty toissa sunnuntaina autostaan maantiellä. Kun häntä oli pidetty seitsemän tuntia vangittuna, niin oli hänet laskettu vapaaksi, kun oli luvannut toimittaa $25,000 lunnaiksi erääseen hotelliin Detroitissa. Sinne oli lähetettykin käärö, missä oli muka raha, mutta olivat käärön vastaanottajat päässeet katoamaan poliisilta.

Sen jälkeen on Law saanut useita uhkauskirjeitä ja asuun nyt piilossa poliisin ja aseistettujen ystäviensä vartioimana.

Kiristäjät nähtävästi uhkaavat paljastuksilla väkijuomain "vientikaupassa", sillä Erie Transit Co. kuten muutkin täkäläiset "vientiliikkeet" ovat rajottaneet "vientikauppansa" etupääsä siihen, että ovat myyneet rajakaupungeissa olevista varastoistaan väkijuomia milt'ei yksinomaan niitä Detroit joen yli kuljettaville salakuljettajille.

Oikeudenkäynnissä mainittuja "vientiliikkeitä" vastaan sakotettiin muiden muassa Erie Transit Companyakin ja hallituksen yleinen syyttäjä väitti sekä todistuksista ilmeni, että "vientiliikkeet" olisivat yhteistoiminnassa salakuljetuksen kanssa.

Yhdysvaltalaisilla kiristäjillä kerrotaan olevan ankarat tavat. Jos joku heidät pettää lupauksilla, niin on siitä seurauksena kuolema. Sen tähden on Law voimakkaan, asestetun vartion silmälläpidon alaisena.

K.K.K. polttanut toisen ristin Brandonissa

BRANDON, SASK., syysk. 18. — Tämän ympäristön Ku Klux Klan järjestö on polttanut täällä toisen ristinsä juhlallisuuksissa, joissa noin 150 jäsentä vannotettiin uusiksi jäseniksi vehnäkaupungin terva- ja lakanaritarien seuraan.

K.K.K. näyttää saavan huomattavan jalansijan näillä seuduin

Kultapitoisuus Kirkland Lakella

TORONTO, syysk. 19. — Tähän mennessä ilmotetaan Kirkland Lakella kaivettavan kultamalmin pitoisuuden olleen tämän vuoden kuluessa keskimäärin kutakin kaivantoa kohden seuraavan:

Kaivanto	Kultaa ton.
Teck-Hughes	$16.85
Lake Shore	15.65
Sylvanite	10.45
Wright-Hargreaves	7.20
Kirkland Lake	7.15
Barry-Hollinger	5.20
Tough-Oakes-Burnside	4.50

Malmin ilmotetaan olevan syvemmällä sijaitsevissa kerrostumissa rikkaampaa ja siitä johtuu, että kaivantojen voittojen odotetaan lisääntyvän sitä mukaa kuin työt ulotetaan laajempiin ja rikkaampiin kerrostumiin.

Kaksi prospektoria kateissa

ELK LAKE, ONT., syysk. 19. — John Dick niminen täkäläinen prospektori lähti viime kuussa toverinsa kanssa Shining Treen kaivantoalueelle, missä hän erosi toveristaan syyskuun 1 päivänä ja on ollut sen jälkeen kateissa.

Matachewanin alueella on John Finnerty niminen prospektori eksynyt toveristaan viime perjantaina.

Lentokoneet, poliisit ja metsäpalojen vartijat on pantu etsimään kadonneita.

NELIVUOTINEN SUOMALAINEN MATKUSTAJA

Montreal, syysk. 17. — Tänne on saapunut neljän vuoden ikäinen matkustaja Kauno Halme Suomesta. Poikasen isä oli asemalla vastassa, mutta kolmevuotisen erossaolon jälkeen ei nuori mies aikonut aluksi tunnustaa isäänsä.

Nuori matkustaja oli Atlannilla tavannut ystävällisen naisen, joka piti hänestä huolta Montrealiin saakka.

Maailmansodan tilien selvittelyä jatketaan edelleen Euroopassa

KOMISSIONI POHTIMAAN SOTAKORVAUSTEN "LOPULLISTA" JÄRJESTÄMISTÄ — REININ ALUEEN TYHJENTÄMISASIAA KÄSITELLÄÄN ERIKOISISSA NEUVOTTELUISSA

Mahdolliset uudet "järjestelyt" eivät merkitse Saksan työväen taakan keventymistä

GENEVE, syysk. 18. — Jatkuvien neuvottelujen jälkeen pääsivät Englannin, Saksan, Ranskan, Italian, Belgian ja Japanin edustajat sopimukseen, jonka mukaan erikoinen "asiantuntija"-komissioni asetettaisiin käsittelemään mahdollisuuksia sotakorvauskysymyksen lopulliseksi järjestämiseksi. Samalla sopivat näiden valtioiden edustajat "periaatteessa" virallisten erikoisneuvottelujen järjestämisestä, silmämääränä Reinin alueen evakuoiminen.

Sanomalehdistössä on lausuttu käsitys, että sotakorvauskysymyksistä neuvoteltaessa ei voitaisi päästä mihinkään tulokseen ilman Yhdysvaltain myötävaikutusta. Neuvotteluissa tullaan mahdollisesti tutkimaan kysymystä Dawesin vahingonkorvaussuunitelman muuttamisesta, sotakorvausvelkakirjojen kauppaan laskemisesta ja liittolaisvaltioiden sotavelkojen ja sotakorvausten välisistä suhteista.

Korvaukset ja velat kuitattaisiin myymällä velkakirjoja, joiden takuuna olisi Saksan rautatiet ja teollisuus

Kun Ranskan, Englannin y.m. liittolaisvaltain sotavelkojen suorittaminen Yhdysvalloille on suuressa määrässä riippuvainen Saksalta saatavista sotakorvauksista, haluavat liittovaltiot löytää pohjan sotakorvauskysymyksen ratkaisemiseksi siten, että nykyinen Dawesin, pitkäaikaisten sotakorvausten suorittamiseen perustuva, sopimus muutettaisiin, ja Saksan kansallisomaisuudet, rautatiet ja teollisuus pantattaisiin sotakorvausvelkakirjoihin, jotka edustaisivat n. neljän biljoonan dollarin sijoituksia, mitkä myytäisiin maailman rahamarkkinoilla.

Täten kuitattaisiin Saksan maksettavat sotakorvaukset yhdellä kerralla ja saataisiin kokoon sellainen summa, joka mahdollisesti vastaisi kolmeneljännestä siitä sotavelasta, minkä liittolaisten on maksettava Yhdysvalloille, joten samalla kerralla liittolaisten sotavelat tulisivat osapuilleen suoritetuksi Saksalta saaduilla sotakorvauksilla.

Kysymyksessä on kansainvälisen pääoman ryöstöhanke

Suunnitelman onnistuminen riippuisi siitä, että huomattava osa sotakorvausvelkakirjoista saataisiin myydyksi Amerikan kapitalisteille. Ja kysymys on loppujen lopuksi Saksan työväenluokan entistä häikäilemättömämmästä riistämisestä, sillä Saksan rautateistä, tehtaista ja työpajoista tullaan kiskomaan ei ainoastaan lihavat voitto-osingot ja korot ennestään sijoitetuille pääomille, vaan sen lisäksi rautateiden ja teollisuuden kiinnityksinä oleville sotakorvausvelkakirjoille, jotka maailman rahamarkkinoilla myytyinä tulevat löytämään tiensä kapitalistien varmuuslokeroihin ulkomaiden pankeissa. On samantekevää maksetaanko sotakorvaukset suoraan luonnon suorituksina, rahassa tai velkakirjain korkoina, siilä ne joka tapauksessa kiskotaan työläisten selkänahasta. Samoin on laita imperialististen valtioiden sotavelkain suoritukseen nähden.

Elonkorjaajia lähetetään takaisin

Sunnuntaina ja maanataina lähetetty pieni joukko tyytymättömiä

WINNIPEG, syysk. 18. — Tyytymättömyys elonkorjaajien keskuudessa jatkuu edelleenkin siitä huolimatta, että kommunisteiksi ja kiihoittajiksi väitetyt työläiset ovat jo saapuneet takaisin Englantiin.

Tyytymättöminä heitä kohdanneeseen petokseen on täältä viime sunnuntaina ja maanant. lähetetty pienoinen joukko paluumatkalle takaisin Englantiin. Viranomaiset eivät ilmoita tämän pienoisen joukon lukumäärää.

Arvellaan, että yli kymmenen prosenttia maahan tuotetuista kaivostyöläiselonkorjaajista on tähän mennessä tullut palautetuksi takaisin Englantiin. Luku saattaa kyllä olla suurempikin, sillä viranomaiset pidättyvät yleensä antamasta tietoja.

McLachlan nimitetty työväen ehdokkaaksi maakuntavaaleissa

Ja Forman Waye on toisena Nova Scotian työväen ehdokkaana

GLACE BAY, N. S., syysk. 18. — North Aberdeenissa eilen pidetyssä Canadan työväenpuolueen ehdokkaiden nimityskokouksessa lokakuun 1 päivänä toimitettavia maakuntavaaleja varten asetettiin työväestön ehdokkaiksi Cape Bretonin itäisessä valitsijapiirissä James B. McLachlan ja Forman Waye. Muita työväestön ehdokkaita ei ainakaan toistaiseksi ole maakuntavaaleja varten asetettu.

Waye valittiin 1920 lainlaatijakuntaan maanviljelijäin ja työläisten edustajana ja toveri McLachlan on tunnettu hiilenkaivajain johtajana lukuisissa taisteluissa, joiden johdosta hän on joutunut kapitalistien ja Lewisin U. M. W. of A:n sakin vainon alaiseksi ja vankilaankin. McLachlan on tunnettu kommunismin lipunkantajana Nova Scotian kaivostyöläisten keskuudessa, joiden jakamatonta luottamusta hän nauttii.

Kokouksessa, missä heidät asetettiin ehdokkaiksi oli saapuvilla 60 edustajaa kahdeksalta paikkakunnalta.

Australian satamalakko päättynyt

Tarkempia tietoja taistelun päättymisen ehdoista puuttuu

MELBOURNE, Australia, syysk. 16. — Satamatyöläiset, jotka ryhtyivät lakkoon viime tiistaina, aiheuttaen koko Australian laivaliikenteen pysähtymisen, ovat päättäneet palata takaisin töihin maanantaina. Työläiset olivat alkaneet taistelun, pannakseen vastalauseensa välitysoikeuden antamalle päätökselle, jonka mukaan laivanvarustajat oikeutetaan palkkaamaan satamatyöläisiä laivojen purkamis- ja lastaustöihin kahdesti päivässä. Työläiset pelkäsivät, että kahden pestausajan määrääminen aiheuttaisi sen, etteivät he enään tulisi useissa tapauksissa saamaan työtä koko päiväksi. Kun lakko oli aivan täydellinen jokaisessa satamassa, tuntuu vähemmän uskottavalta, että työläiset olisivat päättäneet palata töihin ilman ehtoja. Tarkempia tietoja lakon lopettamisen ehdoista puuttuu.

Vangit uhkaavat lakolla Marylandissa

Syynä raaka kohtelu

BALTIMORE, Md., syysk. 18. — Marylandin valtion vankilassa ovat vangit uhanneet ryhtyä yleiseen lakkoon sen johdosta, että vartioita vastaan tehdyt syytökset vankien huonosta kohtelemisesta on hylätty. Päivällistunnilla syntyi ruokahuoneessa meteli, mutta vartiot saivat huoneessa olevat 800 vankia toimitetuksi selleihinsä ennen kun meteli sai suuremman laajuuden. Vangit sen jälkeen selleissään ryhtyivät meluamaan paukuttaen ovia tuoleilla ja heittäen vartioita kaikenlaisilla irtoesineillä kaltereiden välistä.

Ruotsin toisen kamarin vaalit

Sos.demit kärsineet tuntuvan tappion

TUKHOLMA, syysk. 18. — Ennakkotiedot juuri suoritetuista Ruotsin toisen edustajakamarin vaaleista kertovat, että sos.-demit ovat menettäneet tähän mennessä 13 paikkaa, vanhoillisten voittaessa 8 ja talonpoikaispuolueen 3 paikkaa. Tulokset 212 edustajapaikasta kamarin 230:stä paikasta osoittavat, että sos.demit ovat saaneet 84 paikkaa, konservatiivit 67, kansanpuolue 27, talonpoikaisp. 25, kommunistit 6 ja liberaalit 3 paikkaa. Tukholman kaupungissa toimitetaan äänestys perjantaina, jolloin täytetään loput 18 edustajapaikkaa.

Uhriluku nousee jo 150:een Floridassa

WEST PALM BEACHIN KAUPUNKI ON RAUNIOINA

MIAMI, Fla., syysk. 19. — Sunnuntaina Etelä-Floridassa riehuneessa myrskyssä on ainakin 150 ihmistä menettänyt henkensä, ilmoitetaan tänne eilen saapuneissa tiedoissa. West Palm Beachin kaupunki lienee kärsinyt ensimmän, joutuen koko kaupunki melkein raunioiksi. Vahingot ovat yksistään siellä n. $10,000,000.

Kymmenen vuotta laittomasta leikkauksesta

Kaksi naista kuollut synnytyksen ehkäisemiseksi toimitetuissa leikkauksissa

TORONTO, syysk. 19. — Synnytyksen ehkäisemiseksi toimitettuun "laittomaan leikkaukseen" kuolleen 22-vuotiaan konekirjottajattaren Ellen Flavinin kuoleman johdosta on leikkauksen toimittanut lääkäri havaittu lautakunnan päätöksessä syylliseksi leikkauksen toimittamiseen, mistä väitetään aiheutuneen kuoleman.

Tuomari Coatsworth on tuominnut tohtori Robert R. Walkerin sen johdosta 10 vuoden vankeuteen.

Samaa tohtoria vastaan on vireillä toinenkin kanne samanlaatuisen leikkauksen toimittamisesta, josta myöskin on ollut kuolema seurauksena.

Suomen kommunistijuttu

Kuusi syytettyä päästetty vapauteen toistaiseksi

HELSINKI. — (Postitieto) — "Työväenjärjestöjen Tiedonantajan" syysk. 5 pn numerossa kerrotaan, että Turun hovioikeus oli edellisenä päivänä antanut määräyksen laskea syytetyt taloudenhoitaja Anselm Salminen ja Juho Hämäläinen Kuopiosta, tarjoilijatar Vera Lihr Viipurista, räätäli Yrjö Tuominen Jurvasta sekä suutari Antti Kirvesniemi ja raufatieläisen vaimo Mathilda Hidman Helsingistä toistaiseksi vapaalle jalalle odottamaan suuressa kommunistijutussa myöhemmin annettavaa päätöstä.

Keuhkotautia sairastava Väinö Vuorio on lähetetty Tammisaaren pakkotyölaitoksen sairaalaan "hoidettavaksi", kuten hovioikeus oli luvannut.

Sos.demit paljastavat todellisen karvansa

Samassa lehdessä kerrotaan, että eduskunnassa oli t.k. 4 pn istunnossa käsiteltävänä edellisestä istunnosta siirretty asia, joka koski eduskunnan puhemiehelle annettua ilmoitusta työväenedustajain Enteen ja Latvan vangitsemisesta. Kun puhemies oli kieltäytynyt asettamasta edustaja Pekkalan ehdotusta, että vangitut edustajat olisi vapautettava, äänestyksen alaiseksi, oli työv. ja pienviljelijäin eduskuntaryhmään kuuluva edustaja Rosenberg Pekkalan kannattamana ehdottanut puhemiehen menettelyn lähettämistä perustuslakivaliokuntaan, koska se sisälsi kansanedustajain oikeuksien loukkauksen.

Enne ja Latva vangittiin vastoin valtiopäiväjärjestyksessä turvattua edustajan koskemattomuutta

Sos.demit kuitenkin ilmoittivat kannattavansa puhemiehen menettelyä sillä tekosyyllä, että oikeusistuin oli jo antanut päätöksensä Enteen ja Latvan asiassa. Tällä tavalla työttäytyivät sos.demit yhteisrintamaan Suomen taantumusporvariston kanssa työväkeä vastaan. Pekkala huomautti, että edustajien Enteen ja Latvan vangitseminen oli tapahtunut vastoin valtiopäiväjärjestystä ja hallitus oli tehnyt itsensä syypääksi perustuslain rikkomiseen. Selitti, että "siinä on meillä todellinen valtiopetos." Iiän huomautti, että "hallitus ja poliisiviranomaiset laittomuuden tehtyään vetäytyvät tuomioistuimen suojaan". Valtiopäiväjärjestyksen mukaan ei edustajaa saa eduskunnan koolla ollessa vangita ilman eduskunnan suostumusta.

Madrid, syysk. 18. — Tunnettu ilmapallopurjehtija Beniot Molas menetti henkensä, yrittäessään rikkoa maailman ennätystä korkeuslennossa, toissa yönä. Hänet löydettiin ilmapallostaan kuolleena. Ainoa syy onnettomuuteen lienee, että ollessaan korkeuksissa oli hänen ilmasäiliönsä joutunut epäkuntoon ja hän oli tukehtunut ilman puutteeseen.

Troopillisen myrskyn kamalat vauriot yhä lisääntyvät

MYRSKY TEKI TAVATONTA TUHOA 100:N MAILIN LEVYISELLÄ ALUEELLA FLORIDASSA — KUOLLEIDEN JA HAAVOITTUNEIDEN LUKU KOHOAA

300 ihmistä surmautunut Guadeloupe saarella Länsi-Intiassa

MIAMI, Fla., syysk. 18. — Satojen loukkaantuneiden ja jatkuvasti enentyvien surmansa saaneiden lisäksi, teki troopillinen myrsky, joka alkoi toissa päivänä itäisellä rannikolla Fort Lauderdalen ja Fort Piercen välillä, ja kulki n. 100 mailin laajuisella alalla Floridan poikki luoteiseen suuntaan, suunnatonta aineellista vahinkoa.

West Palm Beachistä ilmoitetaan ainakin 11 ihmisen saaneen surmansa. Neljästaa ilmoitetaan loukkaantuneen Palm Beachissä ja Lake Worthissä, mutta vain kahden ihmisen saaneen surmansa. Kuusi ihmistä oli surmautunut Delray Beachissä ja kolme neekeriä oli kuollut Deerfieldissä. Pompanossa oli tuhoutunut 75% kaikista rakennuksista.

Palm Beachissä ja West Palm Beachissä oli lukuisasti hienoston asuntoja ja kylpylähotelleita tuhoutunut tai vahingoittunut; yksistään Palm Beachissä tekevät vahingot miljoonia dollareita. Jälkimäisessä paikassa oli tuuli puhaltanut 150 mailin tuntinopeudella. Ei ainoatakaan rakennusta jäänyt vahingoittumatta.

Myrsky saapunut Jacksonvilleen — Sen voima jatkuvasti lisääntyy

Jacksonville, Fla., syysk. 18. — Jacksonvillen ja Atlannin kylpyläpaikkojen asukkaat ovat pakenemassa asunnoistaan vahvempiin ja suurempiin rakennuksiin, hotelleihin y.m. myrskyn tieltä, jonka tiedetään olevan tulossa. Jacksonvillessä on tuuli kiihtynyt eilen 50—60 mailin nopeudeksi, repien puita maasta ja heitellen rakennusten kattoja. Pohjoisella rannikolla on riehunut 75 mailin myrsky, ja alituisesti kohoava aallokko pieksää rantoja.

Suurta hävitystä Guadeloupen saarella

PARIISI, syysk. 18. — Ranskan Länsi-Intian saaristoon kuuluva Guadeloupen saari on kärsinyt tavatonta vahinkoa viime torstaina riehuneesta myrskystä. Sen kuvernööri ilmoitti eilen, että 235 ruumista on jo löydetty ja kuolleiden luvun sanotaan nousevan ainakin kolmeensataan. Pääkaupungissa Pointe a Pitressä, jossa on viidesosa saaren 230,000:teen nousevasta asukasluvusta, on hävitys ollut täydellinen ja sen laitakaupungit ovat tulleet kokonaan pyyhkäistyiksi olemattomin. Hyökyaalto lakalsi Bourgin kaupungin, hävittäen kaikki rakennukset ja hukuttaen paljon ihmisiä. Marie Galante sekä Desirade-nimisissä saarissa ovat melkein kaikki rakennukset sortuneet ja suuri osa asukkaista surmautuneet. Nevis-saarella on kuollut 13 ja St. Kittsin saarella 6 ihmistä.

300,000 ihmistä nälänhädässä Porto Ricossa — Kulkutaudit leviävät

San Juan, syysk. 18. — Porto Ricon saaren myrskyn tuhoista mainitaan, että sadattuhannet ihmiset ovat kodittomina, 300,000:n ollessa suoranaisessa nälänhädässä. Varovaisten laskelmien mukaan on vähintäin 1,000 ihmistä menettänyt henkensä, lukemattoman määrän loukkautuen. Kulkutautien levenemistä pelätään.

Saaren köyhälistö on enimmän joutunut kärsimään. Noin miljoonan henkeen nouseva köyhä maalaisväestö, joka aina on elänyt kurjissa oloissa on myrskyn vuoksi joutunut puille paljaille. Tuhannet kuljeksivat hävitettyjen kaupunkien kaduilla kerjäten ruokaa.

Porto Ricon saarella on 77 kauppalaa tai kaupunkia. Yhdeksästä on vasta saatu tietoja uhrien luku, joka kohoaa näissä yhteensä yli 250.

Valkoryssät ottavat osaa Kiinan kahakoihin

Hyökänneet mukdenilaisia vastaan

TIENTSIN, syysk. 18. — Ulkomaalaiset uutislähteet selittävät, että mukdenilaiset joukot toimivat shantungilaisten joukkojen riisumiseksi aseista. Joitakin hajanaisia osastoja Shantungin armeijasta, joka on tullut hajoitetuksi kansallisten hyökkäyksellä, oli pyrkinyt Kiinan muurin ohi Mantshuriaan Lan Hsienin tienoilla, mutta mukdenilaiset heti riisuivat nämä aseista.

Mukdenilaisia vastaan hyökkäsi muuan valkokaartilainen sotajoukko panssarijunilla, lyöden mukdenilaisten kahdeksannen armeijan takaisin, mutta saatuaan lisäapua kukistivat mukdenilaiset valkoryssät, ottaen suurimman osan vangiksi.

Uusi keinottelulaitos toiminnassa

Canadan toinen viljapörssi Vancouverissa

VANCOUVER, B. C., syysk. 18. — Eilen aamulla ryhdyttiin täällä perustetussa viljapörssissä ensimäisen kerran kaupantekoon. Paikalla oli 40 pörssin 75 jäsenestä. Jotta pörssi oli auki samaan aikaan kuin Winnipegin ja Chicagon viljakeinottelijain vastaavat laitokset, ovat maanviljelijäin työn tuloksilla keinottelijat pakotetut nousemaan vuoteistaan aikasin aamulla, sillä pörssi avataan 6.30 aamulla.

Vaikka Montrealissa ja Torontossa sekä muillakin paikkakunnilla harjotetaan viljakauppakeinottelua, niin ei aikakauppoja (tavara määrättynä aikana myöhemmin toimitettavaksi) tehdä muualla kuin Winnipegin ja nyt Vancouverin pörssissä.

Kun canadalaista viljaa viedään yhä suuremmassa määrässä täkäläisen sataman kautta, niin ovat viljakeinottelijat saaneet siinä mahdollisuuden pörssin perustamiseen.

1,300,000 työtöntä Englannissa

Työttömien määrä hiukan laskenut

LONTOO, syysk. 18. — Suur-Britanniassa oli 1,300,000 työtöntä työläistä syysk. 10 pnä, ilmoitettiin täällä tänä iltana virallisesti. Numerot osoittavat 24,675:n vähennystä syyskuun 3 päivään päättyneeseen viikkoon verrattuna.

Pariisin lentomanööverit

Pariisi olisi osittain tuhoutunut, jos pommitus olisi ollut todellista sotaa

PARIISI, syysk., 17. — Lähes neljänsadan taistelukoneen suorittamissa lentomanöövereissä Pariisin lähistöllä on todettu, että osa hyökkäävästä lento-osastosta onnistui pommittaa kaupunkia huolimatta puolustavien voimien yrityksistä estää hyökkäyksen. Hyökkäjien onnistui "tuhota" puolustajien esikunnankin.

Näiden manööverien tiedetään järjestetyn Ranskan imperialististen sotavarustelujen edistämiseksi. Ranska on viime aikoina kiinnittänyt erikoista huomiota ilmalaivastoon. Hallitus on muodostanut näinä päivinä erikoisen ilmaministeriönkin, jonka johtajaksi on määrätty M. Eynac. Tarkoitus on keskittää kaikki ilmailuvoimat saman johdon alle, jotta siviililentoliikennekin saataisiin palvelemaan sotatarkoituksia.

18 merimiestä on joutunut uhriksi laivan upotessa

KARJAA KULJETTANUT LAIVA UPONNUT YHTÄKKIÄ TOISTAISEKSI TUNTEMATTOMASTA SYYSTÄ

OWEN SOUND, ONT., syysk. 19. — Kun Canadian Pacificin höyrylaiva Manitoba saapui maanantai-iltana täkäläiseen satamaan, niin se toi tullessaan tiedon West Baysta Manitoulin saarelta yli sata päätä karjaa tänne kuljettamaan lähteneen höyrylaiva Manasoon hukkumisesta ja toi mukanaan viisi miestä, jotka oli pelastettu lautalta, oltuaan noin 60 tuntia ajelehtimassa Georgian Bayn hyisissä viimoissa ja polttavassa paahteessa päivällä.

Pelastetut miehet olivat niin kylmettyneitä ja sairaina, että heiltä ei saatu kunnollista kertomusta tapahtumasta ennenkuin ehtivät hiukan toipumaan. He ovat kertoneet, että laivan ollessa luultavasti Griffith's Islandin lähetyspaikalla, noin 25 mailin etäisyydessä täältä, rupesi laivan takapää yht'äkkiä vallinneessa myrskyssä vajoamaan. Hädintuskin ennätettiin laskea vesille kaksi pelastusvenettä, joihin ainakin osa miehistä pelastui. Kapteeni ja laivan upseerit olivat laivassa viimeiseen hetkeen saakka ja pelastuivat hengenpelastuslautalle. Laiva upposi luultavasti kello kolmen tienoissa lauantai-aamuna. Päivän valetessa näkivät lautalla olleet kaukana toisen pelastusveneen ja lähempänä toisen ajelehtivan kumossa kahden miehen roikkuessa sen varassa.

Myrsky saapunut Jacksonvilleen — Sen voima jatkuvasti lisääntyy

23 laivalla olleesta henkilöstä on 18 kateissa

Laivalla oli yli sata päätä karjaa, jotka vaipuivat laivan matkassa pohjaan. On luultavaa, että samalla kertaa vaipui pohjaan joitakin laivalla olleista 23 henkilöstä, joista yksi oli matkustaja ja muut laivan miehistöön kuuluvia. Kun laivalla ei ollut langatonta lennätintä, niin ei haaksirikosta voitu tiedottaa maailmalle ja pyytää apua, joka mahdollisesti oli hyvinkin lähellä.

Lautalle pelastui kaikkiaan kuusi miestä, mutta laivan koneenkäyttäjä Thomas McCutcheon kuoli kylmyyteen tuntia ennen kuin Manitoba pelasti miehet noin kello kolmen tienoissa iltapäivällä maanantaina. Kun laivan taloudenhoitaja oli lautalla ohuissa kesäalusvaatteissa, niin riisuttiin kuolleelta vaatteet ja annettiin pahimmin palelevalle taloudenhoitajalle. Ruumis heitettiin veteen, sillä lautan kuormaa täytyi keventää, kun yksi ponttooneista oli täyttynyt vedellä ja lautta ei pysynyt tarpeeksi vedenpinnan yläpuolella.

Kuuden hukkuneen nimiä ei tiedetä

Ainakin toistaiseksi ei kuuden hukkuneiksi otaksutun henkilön nimistä ole tietoa, sillä laivan kirjat painuivat pohjaan sen mukana. Kuudesta nimeltään tuntemattomasta oli viisi merimiestä ja yksi matkustaja.

Pohjaan vajonnut alus oli rakennettu teräslevyistä 1888 Glasgowssa Englannissa 175 jalan pituiseksi. Sen lasta oli siiloin 65,000 dollaria. Vuonna 1906 katkaistiin laiva Collingwoodin telakassa ja pidennettiin 16,000 dollarin kustannuksilla 197 jalan pituiseksi. Laiva oli Macassa nimisenä kulkenut huvialuksena Hamiltonin ja Toronton välillä. Vuonna 1913 se joutui Canada Steamship Linesin käsin.

Syy onnettomuuteen

Syy laivan uppoamiseen on vielä salaperäisyyden verhossa. Arvellaan, että joku teräslevy olisi murtunut ja vesi siten päässyt laivaan. Toisaalta arvellaan, että kuljetettavat lehmät olisivat vallinneessa myrskyssä ryntäänneet laivan toiselle laidalle ja laivan kallistuessa olisi vesi työntynyt jostakin avoimesta tai veden painosta avautuneesta luukusta laivan sisään.

Hukkuneiksi arvellaan

Seuraavat nimeltään tunnetut arvellaan hukkuneen: perämies Frank Hutchison; koneenkäyttäjä Allan Scott; lämmittäjät Clark Fox ja Dougall McClean; kokit Sing Quon ja Hum Tom; tarjoilijat Joseph Mansour ja Donald Rose; merimiehet M. Beattie, C. Chambers ja E. Stewart. Viiden merimiehen nimiä, samoinkuin erään matkustajan, ei ole tiedossa.

"TUULIMYLLY-LENTOKONE" KULKENUT ENGLANNIN KANAALIN POIKKI

Cape Gris Nez, Ranska. — Englannin kanaalin yli Englannista Ranskaan on kulkenut d'Ciervan uusimallinen lentokone, jolla ei ole tasoja, pysyen ilmassa vaakasuorassa pyörivän propellin avulla.

VAPAUS

Canadan suomalainen työväenlehti sinun itsenäisyytesi, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. H. SULA. R. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuuma. — Ainemmuttoilmotukset 50c. kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c. lisämaksa kiitoslauseelta tai muistovärsyitä. — Haluttaastiedot ja eriteilmotukset 50c. kerta. $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmotusten ja ilmoitusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen. — Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten, joilla on tarkat ukset.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 526W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1038. Postimerkit: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan nimenomaisella nimellä. J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Rauhaan valmistautuminen sanoissa ja teoissa

Samaan aikaan kun porvarillinen maailma pitää suurta melua "ikuisesta rauhasta", joka nyt on oikein kultaisen kynän piirroilla varmistettu, käyvät eri valtojen välit yhä avonaisemmin kiristyneiksi. Tapahtuu valtausten lujittumista ja uusien valmistelua, tehdään taisteluliittoja.

Samaan aikaan kun on valmistauduttu kuuluisaa sopimuspaperia allekirjoittamaan, on samaisten valtojen taholla tehty toisiakin sopimuksia. Aivan äsken on tehty vanhain kilpailijain ja samalla vanhain riistokumppanusten, Englannin ja Ranskan välillä sopimus. Tämä sopimus on virallisesti ilmotettu merisopimukseksi, jossa mainitut vallat sitoutuvat noudattamaan samaa politiikkaa merivoimien järjestyksessä. Selvää kuitenkin on, ettei kysymyksessä ole vain merivarustukset, mutta myöskin voimat. Kysymys on Englannin ja Ranskan välisestä sotilaspoliittisesta liitosta. Tämän liiton muodostamisella on suuri valtojen välinen merkitys.

Ennen kaikkea koskee englantilais-ranskalaisen liiton muodostaminen Saksaan. Kuten tunnetaan ovat Saksan vallassaolijat viime aikoina politiikassaan nojautunut länteen päin. Monet saksalaiset politiikot ovat pitäneet mahdollisena Saksan liittoa Englannin ja Ranskan kanssa vaatien kieltäytymään ystävällisistä suhteista Neuvostoliittoon.

Englannin ja Ranskan välisen sopimuksen solmiamisen kautta on Saksa jäänyt pyrkimyksineen syrjään eikä sillä ole suuria toiveita vapautua sitä tietä erikoisesti Ranskan harjottamasta polittisesta ja taloudellisesta puristuksesta. Tilannetta ei ollenkaan muuta se, että länsimaistumista vaatineet Saksan politiikot koettavat muodostuneen liiton pitää itselleen vähemmän merkitsevänä tai puhuvat sillä säyllä ikäänkuin ei mitään olisi tapahtunut.

Englannin ja Ranskan liittoutuminen koskee myös Italiaan. Ensiksimainittujen valtojen merivoimat ovat monin verroin voimakkaammat kuin Italian, joka katsoo sekin oikeudekseen Välimeren herruuden, mutta jolle voimasuhteet nyt eivät tätä herruutta salli.

Italian ja Ranskan välit ovat olleet kireät jo ennen nykyistä englantilais-ranskalaista sopimusta. Kummankin maan kapitalistien pyrkimykset törmäävät vastakkain sekä Europassa että Amerikassa. Etenkin nyt "ikuisen rauhan" solmiamisen aikaan Italia osottaa vihamielistä toimintaa Ranskaa vastaan. Suoranaisimmin on tämä toiminta kohdistettu Ranskan liittolaiseen Jugoslaviaan. Paitsi, että Italia on ankaraa painostusta käyttäen vaatinut italialaisille kapitalisteille erikoisoikeuksia Jugoslavian pohjoisosassa, on se etelässä ollut vieläkin suoranaisemmassa toiminnassa. Eikä läheskään tuloksetta.

Italialaisten toiminta on erikoisimmin tapahtunut Albanian, Jugoslavian eteläpuolella sijaitsevan pienen valtion kautta. Italia on mainitussa maassa hankkinut tai ottanut täyden isäntävallan mm. rakentaen sinne sotatarkotuksissa lentoasemiaan. Kuvaavana Albanian "itsenäisyydestä" on myös se, että siellä näinä päivinä valitaan italialaisten toimesta kuningas, ja kandidaatiksi asetettu henkilö, joka on ehtinyt osottautua sopivaksi Italian imperialistien välineeksi. Albania on muuttumassa Italian linnotukseksi, johon se vuoristoasemansa takia on sopiva.

Italialaisten toimenpiteet tällä suunnalla suuntautuvat Albanian valtausta pitemmälle. Sitä osottaa sekin, että kuningasta ei aiota julistaa vain Albanian, mutta samalla kaikkien albanialaisten kuninkaaksi. Kun albanialaisia asuu myös Jugoslavian eteläosassa, aikoo Italia Albanian valtauksen jälkeen tunkeutua tavalla tai toisella pitemmälle Jugoslavian alueelle.

Englantilais-ranskalainen liitto ei myös ole edullinen Amerikalle syystä, että se vahvistaa vanhan kilpailijan, Englannin, asemaa. Yhdysvallat onkin jo ehtinyt tämän liiton muodostamiseen vastata eräillä toimenpiteillä, joiden tarkotus on heikontaa kuningaskunnan kokonaisuutta.

Sellainen toimenpide on kansainvälistä luonnetta olevan sopimuksen laatiminen Egyptin kanssa sivuuttamalla siinä Englannin hallitus. Yhdysvallat muka katsoo Egyptin itsenäiseksi, eikä kuningaskunnan osaksi, eikä siis tunnusta Englannin valtaa siellä.

Varsin kuvaavana piirteenä Yhdysvaltain ja Englannin välisistä todellisista suhteista on ensiksimainitun maan ulkoministerin Kelloggin retki Europassa. Mainittu ulkoministeri on kieltäytynyt poikkeamasta Lontooseen, mutta sen sijaan päättänyt poiketa Irlannissa, joka on jo kauan käynyt taistelua vapautuakseen itsenäiseksi. Matkasuunnitelma tältä osaltaan on tietenkin mielenosotus Englantia vastaan, saman maan hallitusta vastaan, jonka kanssa juuri kirjotettiin rauhansopimus.

Englantilais-ranskalainen sopimus on tietenkin laadittu sopimuskumppanien poliittisten pyrkimysten takia, eikä vain tilanteen säilyttämisen tähden. Ja nämä pyrkimykset eivät suinkaan nekään ole rauhaan tähtääviä. Englanti ei enempää kuin Ranskakaan jätä Balkania vain Italian haltuun, eivätkä estämättä siedä Yhdysvaltain vaikutuksen lisääntymistä Amerikan manteren ulkopuolella.

Viime aikoina on oNut nähtävissä varsinkin ranskalaisen imperialismin pyrkimys laventumiseen ja lujittumiseen. Se ei myöskään ilman menestystä. Ranskalaisten politiikka on esim. voittanut hallituksen vaihdoksen kautta Kreikassa. Ranska pyrkii Rumanian y.m. kautta nostattamaan suurempaa vastarintaa Italia vastaan.

Puhumattakaan Neuvostovaltaa vastaan suunnatuista varusteluista ja sen mukaisista toimenpiteistä, jotka kapitalistivalloille kuuluvat itsestään, on niillä kiinteä taistelu keskenäänkin. Tämä taistelu käy vielä aseellisen rauhan puitteissa, mutta vain toistaiseksi.

Jo niistä suhteista, joita edellä on kosketeltu, selviää miten "ikuisen rauhan" vastakkaiset ovat todelliset suhteet. Tilanne osottaa liiemman kerran, että imperialistien puhe rauhaan pyrkimyksestään, on vain sumua yksinkertaisten ihmisten silmille. Niiden rauhaan valmistautuminen teoissa on aivan vastakkainen niiden rauhaan valmistautumissanoille.

Työläinen! Oletko uudistanut tilauksesi?

Maanviljelijäin osasto

Farmarit ja luokkain välinen yhteistoiminta

Riisittäin paperia ja galunoittain painomustetta sekä paljon kallista aikaa on viimeaikoina tuhlattu todisteluun erään lääkkeen ihmeellisestä, parantavasta voimasta. Se on kaikki kaikessa ryöstetyille maanviljelijöille. Sen parantava voima on yhtä salaperäinen kuin likaisen veden, jota patenttilääke-puoskarit myyvät lääkkeenä. Mutta patenttilääkkeitä myyvät puoskarit ovat silti vaarattomampia. Lääke, jota he myyvät, harvoin saa mitään hyvää aikaan, mutta ei useinkaan myös vahinkoita ketään. Mutta tämä poliittisten puoskareiden reseptin mukainen lääke on ehdotonta myrkkyä. Se ei ole enempää eikä vähempää kuin niiden vehkeilyä, jotka elävät ryöstämällä ja orjuuttamalla canadalaisia maanviljelijöitä ja palkkatyöläisiä. Se ei ole edistysmielisyyttä, vaan mustinta taantumuksellisuutta. Tämä lääke on

luokkien välinen yhteistoiminta

Senjälkeen kun viljanmyyntirengas perustettiin ja osuustoiminnan hyödyllisyys tuli selvästi todettua aavikkomaakunnissa, on osuustoiminta-nimitystä käytetty verhoamaan monenlaisia petkutusyrityksiä. Monenlaisia kyseenalaisia yrityksiä maanviljelijäin sitomiseksi yhä tiukemmin kapitalistien armoille, ovat suurisuiset puhujat ylistelleet liukkain sanoin sekä lopuksi varustaneet ne kauppamerkillä "osuustoiminta". Näin me huomaamme tehneen esim. Saskatchewanin pääministeri Gardinerin, viljanmyyntirenkaan kansainvälisessä konferenssissa Reginassa, kun hän puhui hallituksen omistamista puhelinlinjoista ja yksityisten omistamista meijereistä ja nimitti niitä osuustoiminnallisiksi laitoksiksi. Aivan yhtäläisellä syyllä me voisimme sanoa: Konekauppias, joka myy maanviljelijälle yhdistetyn leikkuu- ja puimakoneen kolme kertaa korkeammalla hinnalla kuin mitä se hänelle itselleen maksaa, auttaa maanviljelijöitä.

J. T. Hull, Manitoban viljanmyyntirenkaan julkisuusosaston johtaja, lausui yllämainitussa viljanmyynti-renkaan kansainvälisessä konferenssissa muun muassa seuraavaa: "Osuustoiminnallinen liike on muuan tapa määrätyn yhteiskunnallisen filosofian toteuttamiseksi uudessa yhteiskuntajärjestelmässä. Jos me tahdomme uutta yhteiskunnallista järjestelmää, niin me emme ole tyytyväisiä entiseen."

Näin ollen on selviö, että osuustoiminnan täytyy olla luokkaliikettä, työläisten käytännöllistä luokkaliikettä, tuotanto- ja jakovälineiden määräämisvallan valloittamiseksi työläisten käsiin. Kapitalistiluokka, joka hyötyy nykyisestä järjestelmästä, jää luonnollisesti syrjään tästä toiminnasta. Puhuminen yhteistoiminnasta kapitalistiluokan kanssa on asian vääristelyä. Yhteistoimintaa kapitalistien kanssa voitaisiin paremmin nimittää vehkeilyksi, joka tarkoittaa samaa kuin "salainen sopimus maanviljelijäin ja palkkatyöläisten asian pettämiseksi." Yhteistoiminta kapitalistien kanssa näet tarkoittaa olevan kapitalistisen järjestelmän säilyttämistä. Ainoastaan narrit voivat odottaa kapitalistien yhteistoimintaa sen järjestelmän kumoamiseksi, joka heille on osottautunut erikoisen edulliseksi.

Kokoomushallitus

Kokoomushallituksen puoltajat eivät useinkaan ilmoita kyllin selvästi kenen kanssa haluavat maanviljelijöitä yhteistoimintaan, mutta kylliksi on sanottu, päästäksemme oikeaan johtopäätökseen.

Yhteistoiminta-ajatus juontuu vuodelta 1926. Parlamentin voimasuhteet olivat sellaiset, etteivät liberaalit enempää kuin konservatiivitkaan voineet pitää valtaa käsissään ilman edistysmielisten kannatusta, jonka vuoksi työläisten edustaja J. S. Woodsworth, ehdotti, että puolueet lakkaisivat riitelemästä keskenään ja edustus ryhmitettäisiin taloudellisilla perusteilla. Luonnollisesti liberaalit samoin kuin konservatiivitkin, edustaen kapitalisteja, kieltääntyivät kuuntelemasta sellaisia huomautuksia. Minkä vuoksi? Eihän heidän oikeuksiaan hallita ja ryöstää koskaan oltu häiritty, niin miksi olisivat he suostuneet jakamaan valtaansa maanviljelijäin ja palkkatyöläisten kanssa, koska suoranaista yritystä vallan ottamiseen ei oltu tehty? Kapitalistien edustajat eivät koskaan anna johtaa itseänsä harhaan tyhjillä fraaseilla kansallisesta hyvinvoinnista. He toimivat paljon suoremman ohjelman mukaisesti. Mikä on hyvä kapitalisteille, se on hyvä kansalle. He haluavat lyödä kansallisen isänmaallisuuden dollareiksi.

Kenen kanssa yhteistoimintaan

"Western Producer" lehden erään kirjeenvaihtajan mukaan, ministeri. ehdokkaita olisivat: Mckenzie King; R. B. Bennett, joka on osakas Rockefellerin tukemassa imperial öljyyhtiössä, International paperiyhtiössä, joka on maailman suurin paperituotannon alalla ja Eddy tulitikkuyhtiössä, sekä muissa liikelaitoksissa; lakimies Brownlee, Albertan pääministeri; C. H. Cahan, Montrealista, yksi julkeimpia kapitalistien etujen ajajia Canadan parlamentissa, sekä monia muita vähemmän huomattuja viinirypäleitä. Tähän ministeristöön tulisi maanviljelijäin ja palkkatyöläisten saada J. S. Woodsworth ja John Evans. Tahi toisin sanoen kapitalistien edustus tulisi olla 20:tä, 1:tä vastaan ja tämä voitaisiin sitten nimittää yhteistoiminnaksi, mutta kenen hyväksi? Maanviljelijäin ja palkkatyöläistenkö, vaiko kapitalistien hyväksi? Tulisi liian pitkäksi selostaa mitä kaikkea nämä yhteistoiminnan asianajajat ovat sanoneet, mutta me voimme luetella muutamia heidän määrittelemiään taloudellisia ryhmiä, joiden tulisi harrastaa yhteistoimintaa keskenään. Näihin kuuluu liikemiehiä, raharuhtinaita, tehtailijoita, maanviljelijöitä ja palkkatyöläisiä.

Tämä ehkä kuulostaa hyvältä niille, jotka käyttävät päätänsä ainoastaan hattunaulana. Mutta me voimme sanoa, että tästä ryhmityksestä syntyisi sellainen kokoomus, jota todelliset työläiset eivät voi nielasta. Joku voi luokitella koirat villakoiriksi, lintukoiriksi, susikoiriksi, j.n.e., mutta koirat ovat silti luokituksesta huolimatta koiria. Samoin voidaan kapitalistit luokittaa pankkiireihin, tehtailijoihin, tukkukauppiaihin y.m., mutta siitä huolimatta ne jäävät kapitalisteiksi. Tämä luokittelu on oletuksellinen eikä perusteellinen. Nykyinen yhteiskunta voidaan vain luokittaa kahteen luokkaan. Niihin, jotka tekevät työtä, eivätkä omista mitään, ja niihin, jotka eivät tee mitään ja omistavat kaiken. Tämä luokittelu on perusteellinen.

Nämä taloudelliset luokat ovat niin kaukana toisistaan, kuin pohjoisnapa etelänavasta. Toinen on rikas senvuoksi, että toinen on köyhä — köyhä senvuoksi, että toinen ottaa kaikki minkä päälle hän voi kätensä laskea. Kun toisen voima kasvaa, niin toisen voima vähenee, minkä toinen ottaa sen toinen menettää. Tämän perusteella on luokkataistelu olemassa. Joskus se ei ole selkeästi nähtävissä, mutta toisinaan puhkeaa avoimeksi taisteluksi. Hallituksella voi olla vain kaksi suuntaa, joko pyrkiä säilyttämään kapitalistisen järjestelmän, tai hävittämään sen.

Toronton uutisia

OSASTON LAULUKUOROSSA ENNEN OLLEET JA SIIHEN AIKOVAT

kutsutaan kuoron ensimäiseen kokoukseen, joka pidetään osaston huoneustolla syyskuun 20 päivä, torstai-illalla, alkaen kello kahdeksan. Ottakaapa laulukuoron toimintaa kannattavat miehet ja naiset tämä huomioonne ja saapukaa tähän ensimäiseen kokoukseen. Kokouksessa on läsnä juuri toimeensa saapunut uusi laulun ja soiton johtaja, tov. C. Sundholm, jonka ensimäisenä tärkeimpänä toivomuksena on saada laulukuoroon osanottajiksi jokainen laulua harrastava henkilö paikkakunnalta, saadakseen siten kuoron jäsenien luvun monilukuiseksi, josta harjoittelun kautta voidaan kehittää voimaa ja intoa uhkuva joukko. Saapukaa siis uudet ja entiset tähän toiminnan alkajaiskokoukseen.

OSASTON ORKESTERIN NYKYISET JÄSENET JA SIKSI AIKOVAT

kutsutaan orkesterin kokoukseen, joka on ensimäinen uuden johtajan itse paikalla ollessa. Kokous pidetään osaston huoneustolla syyskuun 21 päivä, perjantai-illalla, alkaen kello kahdeksan. Kokouksessa tulee esille uudelleen järjestely orkesterin toiminnassa. Tähän kokoukseen toivoo johtaja saavansa niiden osaston jäsenien lapset, joilla on itsellään jonkinlaisia soittovälineitä ja jotka haluavat harjoitella soittotaitoaan. Myöskin pyydetään kokoukseen saapumaan paikkakunnalla olevia torvensoittajia. Osastolla on joitakin torvia ja lisää hankitaan, jos kykenevät soittajat eivät itse omista torvea. Johtajalla on tarkoituksena saada osaston soitannolliset voimat toimintaan ja siten saada soitto monipuoliseksi paikkakunnan väestöä tyydyttäväksi. Ottakaa siis jokainen tämä kokous huomioon jolla on innostusta yhtyä yhteistoimintaan, saapukaa sanottuna aikana tähän tilaisuuteen, jossa uudelleen järjestely tapahtuu.

TYÖN VAAROJA

Kaksi sekatyöläistä hautaantuivat täällä lauantai-aamuna, syysk. 15 p. York-kadulla kaivamaansa likaviemäriin. Ylös reunoille nostettu maa alkoi vajota ojaan ja niin haudaten miehet alleen. Mutta kuitenkin oli onni onnettomuudossa se, että miehet saivat säilytetyksi kasvonsa hautaantumasta ja niin eivät tukehtuneet. Kuitenkin saivat sisällisiä vammoja niin pahoin, että heidät kuljetettiin sairaalaan hoidettavaksi.

ITÄPÄÄHÄN KAUPUNKIA RAKENNETTU SAIRAALA

on nyt valmistunut pikapuolin avattavaksi yleisön käytettäväksi. Kuitenkin on sen avausta estämässä sisustuksen hankintaan tarvittava rahaerä, satatuhatta dollaria, jonka sairaala oli saanut lahjoituksena eräältä William Henry Hill-nimiseltä porholta, joka testamentissaan on lahjoituksia tehnyt useampaan tarkotukseen. Muttä hänen asioitaan valvova on halukas lupauksista huolimatta maksamaan vain $32,500, joten jutusta sukeutuu oikeusjuttu ja niin viivyttää tämän vallan tärkeän laitoksen avautumista. Kaupungissa on suuri ahdinko jokaisessa sairaalassa, huolimatta vaikka niitä on useita, ja niin saavat useat työläiset sairastella mikä missäkin asuntonsa nurkassa. Lisäksi on työläisillä vaikeaa päästä sairaaloihin niiden korkeiden maksujen vuoksi, jotka ovat kaupungin sairaaloissa. Tuleeko nytkään tämän uuden, kokolailla ison sairaalan avaamisen jälkeen tilanne yhtään edullisemmaksi työläisille, on syytä ainakin epäillä.

70 VUOTTA VANHA NAINEN JÄÄNYT KATUVAUNUN ALLE

Täällä syyskuun 14 päivän illalla Roncesvalles ja Hovard Park-katujen kulmassa, yli kadun mennessään jäi 70-vuotias Mrs. Mary Smith Carlton katuvaunun eteen, jossa hänen oikea jalkansa sekä oikea kätensä taittüivat, joiden vammojen johdosta kuoli sairaalaan vietäessä.

AUTOLIIKENNE VALLOITTAA ALAA

Torontossa olevan suuren osastokaupan, Robert Simpson Co:n liike on ilmoittanut huutokaupan, jossa tullaan myymään kaikki liikkeen hevoset sekä valjaat, ja sen jälkeen tullaan liikkeen kaikki tavaran kuljetus toimittamaan kuorma-autoilla. Liikkeellä on noin 200 hevosta, jotka ovat useampia vuosia suorittaneet tavaran kuljetusta ympäri kaupunkia niille, jotka ostoksensa ovat sanotusta liikkeestä tehneet ja jättäneet liikkeen kuljetettavaksi perille. Autot siis alkavat lisäämään katkua kaupungin ennestään pilantuneeseen ilmaan, jota lähtee palavasta käsusta, joskin samalla poistavat hevoset ja "rengit" visseine tuoksuineen.

SEURAAVALLA KERRALLA ST. JOHNISSA

Lauantaiaamuna täällä päättynyt Trades and Labor Congress päätti seuraavan kokouksen pitopaikaksi St. John, N. B., siis merien rannoilla. Siellä ehkä meri-ilma vaikuttaakin noihin taantumuksellisiin virkailijoihin virkistävässä muodossa, sillä ainakin täällä pidetyssä kokouksessa näyttäytyivät he perin ahdasmielisiltä jokaiseen sellaiseen kysymykseen, joka hiukankin koski todellisen proletariaatin etuja sekä suoria luokkakysymyksiä. Sellaiset ehdotukset eivuutettiin ilman muuta, ja vielä haukuttiin ehdotuksen tekijät pataluhaksi sekä maaiattiin kommunismista "piru" kokouksen huoneuston seinälle. Selvä ja surullinen näyte vanhoillisen, porvarien asialla kulkevan, taloudellisen järjestön vuotuisesta kokouksesta.

"NAISPAHOLAINEN"

Toronton osaston näyttämö esittää lauantai-illalla, syyskuun 22 päivä, jännittävän perhedraama "Naispaholaisen", viisiosaisen näytelmän. Näytelmä on juoneltaan mielenkiintoinen ja pitää katsomon jännityksessä alusta alkaen, tapahtuen Itävallan ja Preussin rajoilla, salakuljetuspuuhissa. Muuten lyhyet näytelmien välillä olevat muutokset jouduttavat näytelmän pikaista esitystä niin, että vielä loputtua jää tanssillekin aikaa. Näytelmä on yksi johtajan kesäkiertueella esitetyistä näytelmistä, joten esitys on varmasti sujuvaa. Saapukaa seuraamaan näytelmän esitystä, nähden sen ehjänä kokonaisuutena. — J.

Timminsin uutisia

PÄIVÄN UUTISIA

Metsämiehen mieli on iloinen kun saapuu kaupunkiin, vaikka se ei kestä kuin hetken, sillä tämänkin kesän työt ovat olleet siksi heikkoja ettei niillä pitkälle päästä ja syyskatkasu on niin hajanaista, että ei tiedä koska se pääsee alkuun. Sillä kapitalisti haluaa kiristää työläisen suolivyön viimeiseen silmukkaan ja toivoo sen nöyrtyvän. Vaan turhaan kai se sellaista luulee, jos me "haisevat" metsäjätkät pysymme vakavasti sen aatteen takana, joka meidät vie voittoon. Vaikka on kyllä ikävä kuulla joskus meidän unioon kuuluvienkin haukuntaa kaikilla eri tavoilla. Niinkuin esim. eräskin herru tuli Amerika-reissulta ja kertoi sitten viime keskiviikon juhlatilaisuudessa kuinka hän erästä "hajunäätää" kyyditsi. Tämä "hajunäätä" oli ollut kämppäjätkä. — Olisi herra jättänyt sen siihen, eikä vaivannut nenäänsä sen likaisuuden tähden. Moni tuli hyvin siitä puheesta omituiselle mielelle, tietäen, että kun on pessyt itsensä monta kertaa ja sittenkin vain haisee.

On täällä muitakin epäkohtia, joita olisi meidän korjattava, sillä mitä tulee tähän järjestön asiaan, niin siitä ei kyllä paljonkaan ole puhetta muulloin kun silloin, kun on mies täydessä lastissa maan iloliemestä. On tämäkin mukava kohta! Vaikka meillä olisi paljon aikaa pitää puhetilaisuuksia, vaan niitä ei saa pidetyksi koskaan, istumme vain "takapiruna" peliluolissa kun toiset pelaa lopputinojaan, joita eivät ole saaneet kurkusta alas.

Olisi kai meidän jo aikanaan pidettävä huoli näistä lakkovaroista, ettei tarvitseisi sitten lähteä kerjäämään paikasta ja toisesta. Perustaisimme aikanaan oman lakkokassan, että voitaisiin taistella loppuun, eikä jäätäisi aina taipaleelle.

Metsäjätkä.

OSUUSTOIMINTAJUHLA TULOSSA

Ensi marraskuulla tulee Timminsin osuuskauppa kaksivuotiaaksi. — Merkkipäivän johdosta on päätetty järjestää valtava osuuskauppajuhla marraskuun 4 päiväksi Timminsin suomalaiselle haalille. Agitatsionikomitea on jo ryhtynyt juhlan alkuvalmistuksiin, tiedustelemaan puhujia, joita toivotaan saatavan ainakin kaksi, sekä myöskin toimenpiteisiin näytelmäkappaleen hommaamiseksi mainittuun tilaisuuteen.

Seuraava agitatsioni- ja juhlatoimikunnan kokous tullaan pitämään syyskuun 28 p. kello 7 illalla Timminsin suomalaisella haalilla. Mainittuun kokoukseen odotamme osuuskaupan palveluskunnan myöskin saapuvan, sillä ennenkaikkea toivomme heidän antavan aulista apuaan juhlatoimien suorittamiseen. Myöskin vuosikokouksessa valitut ja vielä paikkakunnalla olevat agitatsionikomiteaan jäsenet velvoitetaan saapumaan kokoukseen. — V. V.

Eri paikkakunnilta

Rosegrove, Ont.

TOIMINNASTA

Kesäinen velttous se lienee vaikuttanut tälläkin paikkakunnalla, että ei ole tullut sanomalehteen kuulumisia kerrotuksi. Siitä huolimatta on järjestötoiminnasta koetettu huolehtia sikäli kun se näissä oloissa on mahdollista. Varsinaiset kokoukset on pidetty säännöllisesti. Ja juhliakin on pidetty parikin eri kertaa tänä kesänä. Mutta kummallakin kertaa on luonto meitä vastustanut, että on ollut sateinen sää.

Elok. 25 p:nä pidettiin ohjelmailtama Sacco-Vanzettin muistoksi, joten ohjelma oli asiaa vastaava, ollen puhe, runoja, lauluja ja kertomuksia. Sää oli tällä kertaa hyvä, joten oli saapunut yleisöä tavallisesti.

Tämän kuun 2 p:nä pidettiin Työnpäiväjuhlaa, alkaen klo 1 päivällä. Kokopäiväisestä sateesta huolimatta oli tilaisuuteen saapunut joitakin asiaan innostuneimpia toverelta. Mutta joukon pienuuden takia muodostui juhlat paremmin yksipuoliseksi, joten yleisö huvitti itseään ainoastaan nuolenheitolla ja ampumisella sekä seipään pituuden arvaamisella, jotka oli juhlia varten järjestetty.

Oli myös t.k. 9 p:nä osaston kokous, jossa keskustelimme monista tärkeistä asioista. Samalla haluan tässä sanoa niille tovereille, jotka loistatte pois kokouksista, että se on teiltä sangen väärin tehty. Sillä onhan nyt kesän kiireimmät työt jo menneet ohi, että luulisi jokaisen joutavan. Meillä ei ole aikaa ottaa lepoa eikä lomaa, sillä meidän täytyy kehittää itseämme ja seurata aikaamme, pysyäksemme kehityksen mukana.

TYÖOLOISTA

puhuttaessa voi mainita, että ne ovat olleet täällä tänä kesänä ihan sietämättömän huonot. Metsätyöt, jotka tällä paikkakunnalla ovat pääasiallisena elinkeinona, ovat supistuneet hyvin pieneen. Ainoastaan kuusi seitsemän viiden kuuden miehen kämppää alkukesästä rupesi runnaamaan. Mutta metsätyöläisten lakon tullessa sai niistäkin suuri osa lähteä metsästä pois, jota vastoin taas ne, jotka vielä lakon jälkeen jatkolvat työtään eivät enää ehtineet huonojen metsien tähden paljon mitään saamaan.

Syyskatkaisusta ei ole mitään tietoja. — Tehtäväkseen saanut.

Dunblane, Sask.

Viimeisessä Dunblanen osaston kokouksessa annettiin minulle käsky tiedottaa Vapaudessa Dunblanen seudun asioista ja etupäässä iltamista, minkä naiset toimeenpanee lokakuun 5 päivän illaksi, että kaikki tietää tulla haalille. Ne on muun muassa markkinailtamat, ja jokainen kai haluaa tulla osalliseksi niistä käsitöistä mitä tytöt ja emännät on sinne varanneet. Ja niitä on ja niitä saa, ken korkeammalle huutaa.

Myöskin tulee olemaan suuri herkullinen "muonabäskетti", josta kilpailevat tytöt ja ukot akkoja ja poikia vastaan. Ja määrättyyn aikaan silloin. Kenen rahakassa voittaa, heille suurin nautinto koittaa.

Myöskin myydään arpalippuja 25 senttiä kappale ja voitto tulee olemaan hyvin suloinen.

Ja varat jotka näistä iltamista kerääntyy, päätettiin käyttää siten, että otetaan 25 dollaria ostoksiin seuraavia ompeluksien myyjäisiä varten ja loppu kirjalainaston laajentamiseksi.

Tässä asiassa muuten syntyi hieman kamppailua kun toiset oli sitä mieltä, että jätetään kirjalainasto sikseen ja aletaan kartuttamaan naisosastolle kassaa tarkoituksella, että saisimme lähitulevaisuudessa valistusta nuorisolle, lähettämällä joitakin kursseille taikka hankkimalla tänne kesäkoulun opettajan jne. Niin tärkeää kuin olisikin nuorison ja lasten kasvattamisasia, niin siitä huolimatta siirrettiin se kysymys kuitenkin toistaiseksi.

Muista paikkakuntamme kuulumisista en tiedä mitään mainita, sillä en ole mitään kuullutkaan, sillä olen ollut pakoitettu olemaan kotona melkein syyspuolen kesää äitini sairaana.

"Oikea periaate, mutta huonoa politiikkaa"

Edellisessä kirjotuksessani British Columbian äskeisten maakuntavaalien johdosta en ollenkaan kosketellut Työväenpuolueen osuutta vaalitaisteluun, se kun ei ollut suurenarvoinen tekijä koko jutussa, ei senkään arvoinen kuin mitä se on ennen ollut. Työväenliike tällä rannikolla on aivan lamassa, vallankumouksellisetkin ainekset taantumassa ja hajallaan. Kaiken päällisiksi onnistui vanhoillismielisten reformistien viime hetkellä ennen vaalia hajottaa Työväenpuolue (L. P.) eroamalla siitä Itsenäiseksi Työväenpuolueeksi (I. L. P.). Tämä juttu on ennestään lukijoillenne tunnettu, joten siitä ei sen enempää. Ainoa, mikä siinä ansaitsee huomiota, on

hajaantumisen tekosyy, "itämaalaisten" äänioikeus-kysymys.

Käsitän sen tekosyyksi sentähden, että asianomaiset "itämaalaiset" tietävästi eivät olleet pyrkineetkään äänestyslistalle, vaan ehdotuksen heidän päästämisestään vaalilistalle oli tehnyt L. P:n edustajakokoukselle joku I. L. P:n edustajista — hyvin arvaten, että kommunistit, joiden tarkotuksena on järjestää kaikki työläiset yhteisrintamaan, välittämättä rotu-y.m. erovaisuuksista, tulevat ehdotusta kannattamaan. Niin tapahtuikin, ja ehdotus hyväksyttiin otettavaksi L.P:n ohjelmaan. Hyvissä ajoin ennen vaalia vanhoilliset vaativat ylimääräistä edustajakokousta, saadakseen tuon päätöksen puretuksi. Ylimääräinen kokous pidettiin, mutta vanhoilliset jäivät taas tappiolle. Seurauksena oli, että joitakin taantumuksellisia unioita erosi L. P:sta. Silloin I. L. P:n johtomiehet, joilla ennestään ei ollut sanottavasti joukkoa johdettavanaan, ryhtyivät värväämään itselleen jäsenistöä näistä eronneista, asettivat mieleisensä vastaehdokkaat niitä kumousmiehiä vastaan, jotka ennemmin oli yhteisesti asetettu L. P:n ehdokkaiksi eräissä vaalipiireissä. Puolueensa eroamisen he ilmottivat vasta niin myöhään, että L. P:lla ei enää ollut tilaisuutta nimittää vastaehdokasta niihin vaalipiireihin, missä I. L. P:n miehiä oli pantu ehdokkaiksi. "Workerissa" ollutta kehotusta niin tekemään oli mahdoton noudattaa, vaikka olisi haluttukin.

I. L. P:n pomojen menettely näyttää niin kierolta, että siltä taholta tehtyä "itämaalaisten" äänioikeusvaatimusta tuskin voidaan selittää muuksi kuin kavalasti harkituksi provokatsiooniksi, jolla saatiin heikolla aiulla oleva yhteisrintama pirstotuksi. Vihamielisyys "itämaalaisia" vastaan on vanhoillisen työväen keskuudessa tällä rannikolla niin syvälle juurtunut, että sitä voidaan käyttää kommunistivastaiseen kiihotukseen yhtä suurella menestyksellä kuin venäläisvihaa Suomessa. Sen nämä reformistiset politikoitsijat hyvin tiesivät.

Mistä "itämaalaisista" oli kysymys?

B. C:n vaalilaki kieltää "kenenkään kiinalaisen, japanilaisen, hindun tai intiaanin" äänestämästä missään maakuntavaalissa ja tekemästä anomusta nimensä saamiseksi äänestyslistalle.

"Kiinalaisella" ja "japanilaisella" selitetään tarkotettavan kaikkia kiinalaiseen ja japanilaiseen rotuun kuuluvia henkilöitä, olkoon heidät kansalaistutettu taikka ei, sekä kaikkia Kiinan ja Japanin alueella muista kuin brittiläisistä vanhemmista syntyneitä — siis esim. venäläisiä, suomalaisia tai yhdysvaltalaisiakin, jotka ovat sattuneet syntymään tuolla kirotulla maaperällä. Viimemainittujen suhteen en kuitenkaan tiedä enkä luule tuota kieltoa noudatetun.

"Hindulla" tarkotetaan jokaista Intiassa syntynyttä, jonka vanhemmat eivät ole anglo-saksilaisia, olkoonpa henkilö brittiläinen alamainen taikka ei. Tämä erilainen määritelmä on tietenkin laadittu siitä syystä, että melkein kaikki hindut ovat brittiläisiä alamaisia, koska verrattomasti suurin osa Intiaa on Britannian alusmaata ilman itsehallinnollisia oikeuksia. Tässäkään ei sanota, miten on meneteltävä seilaisten Intiassa syntyneitten henkilöiden suhteen, joiden vanhemmat ovat olleet esim. Canadan tai Yhdysvaltain kansalaisia, mutta kuuluneet johonkin muuhun valkoiseen rotuun kuin anglo-saksilaiseen.

rauden takia, jonka elämän tuoni katkaisi elokuun 25 päivänä. Ikävän kaiho on mieltäni painanut siitä asti ja tuntuu kuin en enään milloinkaan pääsisi entiselleni. Syystunnelma on sydämessäni .... samoin kuin luonnossakin. Puiden lehdet jo kellastuu, ja vaalenneena huojuu heinän korret aavikon tuulessa, ennustaen kuoloa tälle kesällekin....

Puintikoneiden surina kuuluu joka puolella tämän aavan aron, kuin viimeistä hymniä soitellen, jossa tuhlisella kiireellä farmari kokoo vuoden työnsä tuloksia tyytyväisinä siitä, että ilmat ovat suotuisimmat kuin olla voikin sille työlle. — Sillä nyt on syksy kovin ihanan hertinen.

Toveritervehdyksin

Olga Waara.

Port Alberni, B. C.

Metsäpalot raivoavat edelleen Port Albernin ympäristöllä. Neljä eri metsäpaloa näkyy kaupungista noin 80 mailin levyisellä alueella. Kaupungissa on toisinaan savua ettei näe naapuriaan toisella puolen katua, ja elämä tuntuu kuin elettäisiin auringonpimennyksessä, sillä savu peittää auringon sakeana kerroksena, auringon näyttäessä punaiselta pallolta.

Metsää on palanut monen neliömailin levyisellä alueella, ja valmiiksi kaadettua puutavaraa on palanut jo ku miljoona jalkaa. Tuli on myös hävittänyt veturin ynnä muita metsätyövälineitä Bainbridge Lumber Co:n alueella, jossa tuli on raivonnut jo 8 viikkoa yhtämittaa. Sammutustöissä on ollut satoja miehiä, mutta lämpösien ilmojen takia on mahdoton saada sammumaan riehuvia paloja, jotka kiipeävät monta sataa jalkaa vuorenrinnettä ylös, hävittäen kaiken mitä edessä on. Odotetaan syyssateita jotka sammuttaisivat tuhoa tuottavat palot.

Webster's Corners, B.C.

Aakkosjärjestelmä pakotti minunkin vuorostani kirjoittamaan Vapauteen. kun olen sen kerta hyväksynyt. T:k. 8 pnä Webster's Corner'in toverit esittivät kappaleen nimeltä "Sekaisin" ja sitä se, herra paratkoon, olikin. Kappale laadultaan ei ollut mikään aatteellinen, vaan se kuvasi enempi helposti käsittävää humooria.

Mutta tulossa on jotain suurta. T:k. 22 pnä on taasen muistamista, että täytetään talomme ääriään myöten. Sillä Vancouverin toverit tulevat esittämään "Ulkosaarelaiset"-nimisen kappaleen. Luulen että saadaan olkein nautintorikas ilta. Oletteko kuulleet, että Mr. Blom on luvannut tulla laulukuoron kanssa. Muistaakseni kappale sisältää paljon laulua. Minä luulen, että sinä iltana ei monikaan haukottele.

Suomalaisen järjestön osaston kokous oli t.k. 9 p:nä. Keskusteltiin, että pitäisi saattaa julki protesti Turun hovioikeudelle ja vaatia vapautettavaksi ne toverit jotka porvaristo on taas ottanut kidutettavakseen, vaan kysymys jätettiin syystä, että hiljattain lähetettiin toimeenpanevalle komitealle samasta asiasta. Niinollen se jäi toistaiseksi.

Pyhäkoulun opettajat myös valittiin jatkamaan työtänsä, kapitallistisen kasvatustyön vainiolle kylvämään kommunismin "ohdakkeita" "'nisujen" sekaan.

Voimisteluseura myös nostettiin jaloilleen. Koska kesä on taasen pian ohi ja talvi ovellamme, niin talven pitkät illat antavat aikaa paremmin harjotteluun.

Nyt tuli Maiju kotiin naisjaoston kokouksesta. Kysyi mitä minä teen. — Kirjoitan Vapauteen, vastasin. — Jaahas, sanoi. Naisjaoston kokouksessa juuri valittiin kolme henkilöä, jotka parhaan kykynsä mukaan yrittävät saada aikaan kirjoituskerhot. Sanoi, että tule vaan sinäkin ettei tarvitse hämmästyä kun tulee vuorosi lainata lehtien palstoja. Kyllä tästä asiasta puhutaan muillekin miehille, odotetaan vaan. — K. L.

Neuvostoliitto — maailman laajin alue

WASHINGTON, D. C. — Uuden sensuksen mukaan ilmoitettiin vuosi sitten, että Sosialistisien Neuvostotasavaltojen Liiton asukasluku on 146,304,931. Mutta sittemmin auringon polttamassa Karakorumin erämaassa, Transkaspiassa, on löydetty 250,000 paimentolaista, joita ei oltu väenlaskussa otettu huomioon.

"Vaikka Sosialistisien Neuvostotasavaltojen Liitto pinta-alaltaan on kolmekertaa suurempi kuin Yhdysvallat, on siellä asukkaita vain 26 miljoonaa enemmän," sanotaan Amerikan maantieteellisen yhdistyksen julkaisemassa lausunnossa.

Venäjä omistaa seitsemännen osan maapallon maa-alueesta, on lause, jonka on tullut tavanmukaiseksi Neuvostoliiton puhujien puheissa. Se onkin maailman laajin yhtäjaksoinen maa-alue, ja ainoastaan Englannin suurvalta ylittää sen maan omistuksessa. Kumminkin, päinvastoin kuin Englannilla, sen alueet ovat kahdessa maanosassa Europassa ja Aasiassa. Matka Neuvostoliiton poikki läntiseltä rajalta itään on lähes yhtä pitkä kuin edestakainen matka New Yorkin ja San Franciscon välillä.

"Puolan ja Rumanian rajalta liittotasavaltojen alue käsittää puolen Europaa ja koko pohjois-Aasian Kamshatkan niemimaalle asti idässä, joka pistää Tyyneeseen valtamereen. Sen karut saaret ovat pohjoisemmassa kuin Huippuvuorten saaristo ja sen eteläinen raja on samalla leveysasteella kuin Norfolk ja San Francisco.

"Venäjän ympäri matkustaessaan tarvitsee matkustaja vuoden vaateva raston," sanotaan maantieteellisen yhdistyksen bulletiinissa. "Hallituksella on radioasema 650 mailia pohjoisen napapiirin pohjoispuolella, jossa eskimot ovat pukeutuneet useaan turkiskerrokseen. Venäjän ja Siperian pohjoisosissa matkailija voi nähdä lämpimästi puetut samojeedit poroineen, joka on ainoa kulkuväline ikuisen lumen peittämillä tundroilla. Keskileveysasteilla tavataan lauhkean vyöhykkeen kaikki olosuhteet, kun taas äärimmäisessä etelässä, jossa Neuvostoliiton kansalaiset istuvat jalat ristissä kameelin selässä, olkihatut ja kesävaatteet ovat liikarasituksena.

"Poliittisesti Neuvostoliitto on jaettu kuuteen perustuslailliseen tasavaltaan. Ne puolestaan muodostavat yli 30 autonomista aluetta, joissa useassa asukkaat eroavat suuresti toisistaan rotuun, kieleen, tapoihin, vanteparteeri ja kulttuuriin nähden.

"Venäjän Sosialistisien Neuvostotasavaltojen Liitto, maailman suurin tasavalta, käsittää suurimman osan Europan Venäjästä ja Siperiasta. Se on 2 kertaa niin suuri kuin Canada samalla kuin sen asukasluku on yhtä suuri kuin koko Ranskan maailmanvallan alusmaineen maapallon molemmilla puoliskoilla. Turkmeenien sosialistinen neuvostotasavalta ja Usbekkien sosialistinen neuvostotasavalta, jotka ovat Kaspianmeren ja Kiinan takaportin välillä, ovat kuusi kertaa niin suuret kuin New Yorkin valtio samalla kuin asukasluku ei ole suurempi kuin New Yorkin kaupungissa.

"Transkaukasian sosialistisien neuvostotasavaltojen liitto, joka käsittää Georgian, Aserbeijanin ja Armenian, on väkiluvultaan myös melkein New Yorkin kaupungin veroinen, alueen laajuuden ollessa kaksi kertaa niin suuri kuin New Yorkin valtio. Ukrainan neuvostotasavalta, joka on maan lounaisosassa on vähän pienempi kuin Californian valtio, asukasluvun ollessa saman kuin San Franciscossa. Valko-Venäjän neuvostotasavalta on alueeltaan pienimpiä Neuvostoliitossa, mutta silti se on 40 kertaa suurempi kuin Uuden Englannin valtiot yhteensä ja asukasluku on kaksi kertaa niin suuri kuin Providencessa.

"Venäjän laajentuminen alkoi noin 1,000 vuotta sitten. Aluksi maa oli jaettu lukuisiin itsenäisiin ruhtinaskuntiin. Viidennellätoista vuosisadalla jollon tsaarivalta otti ohjakset käsiinsä, alkoi suuri valtakunta levitä yli maapallon itäisen puoliskon. Ivana kolmas oli tunnettu maa-alueiden laajentaja ja hän saikin liikanimen "Venäjän maan kokooja'. Mutta ansio valtakunnan laajentumisesta lankeaa yhtähyvin Pietari Suuren, Katarlina Suuren, Alexanteri I:n ja Nikolai I:n aikakausille.

"Neuvostoliitto ei ole niin suuri kuin Venäjä oli ennen 1917 tsaarin aikana, sillä Viro, Latvia, Puola ja Suomi ovat saaneet itsenäisyytensä, ja Bessarabia, jonka omistuksesta Ukraina ja Rumania riitelevät, on nykyään rumanialaisten miehittämä. Nämä alueet käsittävät 260,493 neliömailia ja noin 25 miljoonaa asukasta."

WORKMEN'S RESTAURANT

624 SIMPSON STREET,
FORT WILLIAM, ONT.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland, Room 918

1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanstn, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Sopper Cliff, Ont.

Neuvostoliitosta

ULKOMAALAISTEN OTTAMINEN NEUVOSTOVALLAN KANSALAISEKSI.

Sisäasiain kansankomissariaatti on antanut uudet ohjeet ulkomaalaisten ottamisesta neuvostovallan kansalaisiksi.

Uutten ohjeitten mukaan autonomisten tasavaltojen toimeenpanevat keskuskomiteat sekä alueitten ja läänien toimeenpanevat komiteat voivat hyväksyä neuvostokansalaisiksi henkilöitä, jotka yhteiskunnalliselta asemaltaan ovat tuotannossa toimivia työläisiä tai maataviljelyviä talonpoikia sekä myös ulkomailla vallankumouksellisen toiminnan takia vainottuja ja sen johdosta neuvostoalueelle paenneita henkilöitä. Kaikkien muiden henkilöiden neuvostokansalaisiksi ottamisesta päättää Neuvostoliiton Toimeenpaneva keskuskomitea.

Neuvostokansalaisuuteen pyrkijät suorittavat leimaveroa kaksi ruplaa.

HYVÄ VIINIRYPÄLESATO MUSTANMEREN RANNIKOLLA

Rostovista ilmoitetaan, että Mustanmeren rannikkoalueella on saatu erittäin hyvä viinirypälesato. Pohjois-Kaukaasian viinitrusti on koonnut yksin Dshemetan piirissä viinirypäleitä 2,700 tonnia, mikä mainitun piirin osalle tekee 70 prosenttia enemmän kuin viime vuonna. Viinitrusti tulee viemään huomattavia viinimääriä ulkomaille. Viime vuonna vei mainittu trusti eri maihin 12,000 ämpäriä viiniä, mutta tänä vuonna tulee vienti huomattavasti suurenemaan.

Hammaslääkäri
Toht, ELGIE

Clinic Block,
FORT WILLIAM, ONT.
McCartney & Burke's juveli. kaupan yläkerrassa
Tunnit: 9 a.p. kello 6 j.pp.
Puhelin S. 1008
Otetaan X-Ray kuvia hampaista. Kaasun avulla poistetaan hampaita.

Tohtori
J. C. Diamond

MD., L.M.C.C., M.C.P. & S.
KIRURGI JA SPECIALISTI SUKUPUOLITAUDEISSA
Konttori 12-14 Ross Blk.,
Simpson ja Victoria katujen kulmassa
Puhelin 2077 S. Kotiin 2077 K.
FORT WILLIAM, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI
Tri W. B. MacDonald

McLean Block, 318 Bay Street
PORT ARTHUR, ONT.
Tunnit: 9—12 ap. 2—6 ip.
Auki iltasin 7—9
Puhelin N1681. Suomea puhutaan
Kohtuulliset hinnat.

PORT ARTHURIN JA FORT WILLIAMIN LIIKEMIESTEN ILMOITUKSIA

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA

Kuumavesipussia, hinta $1.25 $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta ..... $3.00 tus. y.m., y.m.
Kääreitä, Plaastaria,
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exemasalvaa, hinta 75c
Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun .....50c ja $1.00
Selkäplaastaria ..... .35
Rintaplaastaria ..... .50
Munuaisplaastaria ..... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta ..... .50
Hammastippoja, hinta.... .25
Hammaskittiä, hinta .... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta 75c
Hajupihkaa, hinta 25c uusi
Intinlinjamenttiä, hinta .50
Snellmanin koliikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta .... .50
Kamferttiöljyä, hinta .... .50
Emätippoja, koliikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50
Hammaspulveria, 25c ja 50c
Ihosalvaa, hinta ..... .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kummiplaastaria ..... .25
Kolmenlaisia tippoja .... .50
Luulinjamenttia ..... .50
Nervin tippoja ..... .50
Parranajosaippuoita ..... .50
Päänkivistyspulveria ..... .50
Pikiöljyä ..... .50
Puunöljyä ..... .50
Puhdasta Norjan kalanmaksaöljyä, hinta .....50c ja $1.00
Prinssintippoja ..... .50
Preserveeraavia tippoja .50
Riigapalsamia ..... .50
Silmävettä ..... .60
Silmäsalvaa ..... .50
Suu- ja hammasvettä .... .50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y. m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.
PORT ARTHUR, Ont.

BAY ST. MEAT & FISH MARKET
SUOMALAINEN LIHAKAUPPA
Ensiluokkaista tuoretta ja savustettua ja keitettyä lihaa ja kalaa.
Phone N2713 — Huolellinen palvelus — 288 Bay St.
H. KANTOLA
PORT ARTHUR ONTARIO

Miksi teidän tulee kannattaa osuusliikettä?

Osuusliike on työläisten ja farmarien oma liike, joka jakaa liikevoitot kuluttajilleen. Port Arthurin osuusliikkeestä jaettiin viime vuoden liikevoitto $6,000.00 osakkeissa ostajille. — Fort Williamin liikkeen kuluttajat siirsivät liikevoiton pääomaksi liikerahastoon. Tehdessänne ostokset yksityisessä liikkeessä luovutatte liikevoiton yksilön pussiin. — Osuusliikkeen kannattajana hyödytätte omaa liikettä ja itseänne. Ostamalla osakkeen osuusliikkeestä päästette liikkeen hallintoon ja johtoon määräväksi jäseneksi. — Luokkanne ja oma etunne velvoittaa teitä olemaan osuusliikkeen kannattaja.

Tehkää tilauksenne os.:

The International Co-Operative Trading Co. Ltd.
292 Bay St., Port Arthur, Ont. — 513 Simpson St., Fort William, Ont.
Leipomo: 605 Simpson St., Fort William, Ont.

Hyväksi tunnettu AUTOMEKANIKKO

John Bajakisto on alkanut autojen korjaustyöhön alla olevaan liikkeeseen. Pitkäaikainen kokemus autoalalla. Kansalaiset, voitte täydellä luottamuksella kääntyä puoleemme. Työ ehdottomasti ensiluokkainen.

HUOM.! Gasoliinia, öljyä, rasvaa. Asiamies Durant ja Chandler autoille.

SERVICE GARAGE
Algoma ja Queen katujen kulmassa PORT ARTHUR, ONT.

TWIN CITY BOTTLING WORKS
— valmistaa —
ehdottomasti parhaat pehmeät juomat kaksoiskaupungeissa, käyttäen ainoastaan ensiluokkaisia mehuja ja sokeria. Sacharinia ei käytetä. Kaikki tuotteet ovat täysiarvoisia ja puhuvat puolestaan.
LINJOILTA TILAUKSET MYÖSKIN TERVETULLEITA
— Osoite —
TWIN CITY BOTTLING WORKS
Puhelin So. 2100
819 Minnesota Street Fort William, Ontario
V. Tuomi, omistaja. — Asunto 547 Prince Arthur Blvd.

ASIOIMISTON

olen avannut Port Arthurissa. Toimitan kaikenluontoisia asioita. Toimin tulkkina, suoritan käännöstyötä, hankin minopillisia neuvoja, ja valmistan maansiirto y.m. asiakirjoja.
Välitän henki-, palo-, automobiili- ja yhteenajo vakuutuksia.
Välitän kiinteimistöä. Taloja vuokrataan. Rahaa lainataan.
Postin kautta yleisön palvelus erikoisala.
RUDOLF E. HULKKO
284 Bay St. — PORT ARTHUR, ONT. — Phone N. 911
Leikatkaa irti ja säilyttäkää osoite. (K

PORT ARTHURIN OSUUSRUOKALA

Työläisten perustama, ylläpitämä ja kontrolleeraama liike. Vaivaisella vartilla saatte siellä kunnollisen aterian. Mitä suuremman kannatuksen annatte omalle liikkeellenne, sen paremmin ja sitä kunnollisemmin se silloin kykenee teille antamaan palvelustaan. Kannatus omalle ruokalalle merkitsee teidän oman toimintanne voimistamista.
VIGOR CO.OPERATIVE SOCIETY LIMITED,
316 Bay Street — — Port Arthur, Ont.

ALGOMA STEAM BATH AND BOTTLING WORKS
146 Algoma St., South. — Port Arthur, Ont.
— Suositellaan —
HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYJÄ
Auki joka arkipäivä kello 1—12 yöllä
Virvotusjuomatilaukset lähetetään kotiin tilattaessa
PUHELIN 2400 N.

KIVELÄN LEIPURILIIKE
Tarjoaa teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoille lähetetään.
KIVELÄN LEIPURILIIKE
Puhelin 1618 N. — 111 Secord St. — Port Arthur, Ont.

Pahin aukko on kuitenkin se, ettei sanallakaan viitata, koskeeko kielto myös Canadassa syntyneitä kiinalaisia, japanilaisia ja hinduja, joita on huomattava määrä ja jotka muiden lakien mukaan ovat synnynnäisiä Canadan kansalaisia. Viranomaisten tulkinnan mukaan kielto koskee niitäkin, mutta tuon tulkinnan pätevyyttä ei liene vielä oikeuslaitoksissa koeteltu. Nähtävästi on laki jätetty näin hataraksi, että siinä olisi sitä enemmän varaa mielivaltaiselle tulkinnalle.

"Intiaanilla" selitetään tarkotettavan sekä puhdasverisiä intiaaneja että sellaisia intiaanisukuisia, joiden koti on intiaanien pidätys-alueella. Todella johdonmukaista "brittiläistä oikeutta": kieltää alkeellisimmatkin ihmisoikeudet maan alkuperäisiltä asukkailta, joiden esi-isiltä maa on viekkaudella ja väkivallalla ryöstetty! Poikkeusassemaan voi päästä ainoastaan siinä tapauksessa, että intiaaniperua on "jalostettu" brittiläisellä rosvoverellä.

Tämä on ainoa kohta, joka näyttää selvältä. Kuitenkin tiedän sitäkin tulkitun, vieläpä lieventävään suuntaan. Naapurikylässä, Alert Bayssä, on puoliverinen intiaanisuku, jonka jäsenissä on kauppiaita y.m. liikemiehiä, ja niiden nimet ovat äänestyslistalla, vaikka he asuvat ja harjottavat liikettään keskellä intiaanialuetta. Heille edullinen tulkinta perustunee siihen, että he eivät "elä intiaanielämää", joka seikka joissakin muissa asetuksissa tekee eron, mutta jota tässä vaatilaissa ei mainita.

Näiden kohtien poistaminen vaalilaista oli sinä riitakysymyksenä, jolla L. P. hajotettiin. Asialla oli ainoastaan periaatteellista arvoa; mitään välttöntä käytännöllistä aihetta sen esilletuomiseen, kuten sanottu, ei ollut — muuta kuin keskinäisen tappelun aikaansaaminen.

•

Huvittanee toisten sivupaikkojen asukkaita, jos tässä yhteydessä kerron eri puolueitten ehdokasten käynnistä

ääniä kalastamassa

täällä meidän metsäkylässä. Vaalit oli sovitettu keskelle parasta lohenkalastus-aikaa, jolloin miehet ja isommat pojatkin olivat kaukana kotoa; ainoastaan naiset, pienemmät lapset ja muutamia vanhoja äijiä oli kotosalla. L. P:n taholta, johon olemme Suom. Järjestön osastona liittyneet, odotimme tietoa, onko Comoxen vaalipiiriin (johon Malkosaari kuuluu) asetettu työväenehdokasta, mutta sieltä ei kuulunut hiiskaustakaan. Vasta virallisista julistuksista näimme, että on kuin onkin tässä piirissä kolme ehdokasta, ja yhtä niistä arvelimme työväenmieheksi, koska muistaakseni sennimistä henkilöä oli tikaisemmin meille erään I.L.P:n osaston puolesta suositeltu ehdokkaaksi näissä vaaleissa. Vastasimme silloin, että meille on yhdentekevä, kuka tulee ehdokkaaksi — emme "kielisiä" työväenmiehiä kuitenkaan tunne henkilökohtaisesti; meidän tarvitsee vain tietää, että L. P:n toimeenpaneva komitea on ehdokkaan hyväksynyt, ja että ehdokas esiintyy L. P:n ohjelmalla.

Mutta ennenkuin meillä vielä oli virallista tai muuta varmaa tietoa työväenehdokkaasta, ilmestyi tänne herrasmies, joka sanoi olevansa

konservatiivi-ehdokas,

ammatiltaan lääkäri, tähän vaalipiiriin kuuluvasta Cumberlandin kaivantokaupungista. Esiintyi kovin vaatimattomasti, valitellen olevansa ensikertalainen politiikassa ja ainoastaan ystäviensä vaatimuksesta suostuneensa rupeamaan ehdokkaaksi. Tapamme mukaan aloimme hänelle, suumme mauksi, jutella siitä, kuinka vähän hallitus on välittänyt teiden rakentamisesta tällä saarella, viivyttäen ja estäen siten saaren avaamista asutukselle. Siihen asiaan politikoitsijat aina ovat suurella innolla tarttuneet ja pyhästi luvanneet, jos tulevat valituiksi, hommata meille teitä, minkä ikinä haluamme.

Mutta tämä ei innostunut koko tiekysymykseen. Sanoi itsellään olevan tärkeämpiä asioita ajettavana kuin teiden tekemistä asumattomiin korpiin. Esimerkiksi — synnytysvakuutus. Sitä hän kävi talosta taloon selittämässä. Sopiva aine kylläkin, kun kotona oli ainoastaan naisia ja lapsia. Tosin ei kukaan liene päässyt täysin perille siitä, mitä hän oikeastaan tarkotti — ehkä jonkunlaista tapaturmavakuutusta naisille lastensyntymisen varalta. Konservatiivipuolueen ohjelmassa ei sitä, enemmän kuin mitään muutakaan asiallista, ollut. Luulin tohtorin keksineen tuon synnytysvakuutus-aatteensa omasta päästään, mutta kun siitä viikkoa myöhemmin mainitsin työväenehdokkaalle, remahti tämä nauramaan ja huudahti:

"Sen se on varastanut minulta. Oli läsnä puhetilaisuudessani Cumberlandissa, jolloin käsittelin ohjelmassamme olevaa vaatimusta, että valtion on, ilman työläisille koituvia kustannuksia, vakuutettava heidät sairauden ja työttömyyden varalta, ja siinä yhteydessä erityisesti selitin lastensynnyttäjien tulevan tämän vakuutuksen piiriin ja korostin asian tärkeyttä ei ainoastaan nyt elävien, vaan vielä syntymättömienkin sukupolvien terveydelle ja hyvinvoinnille. Kun olin lopettanut puheeni, tuli tohtori minua kädestäpitäen onnittelemaan juuri tämän asian johdosta, sanoen sekä lääkärinä että ihmisenä tätä ajatusta hartaasti kannattavansa."

Tohtori kuului joutuneen politiikan pyörteihin sentakia, että oli ollut perustamassa jotain yltiösanmaallista fascistiseuraa paikkakunnallaan, ja tuo seura hänet oli puolittain pakottanut rupeamaan vaaliehdokkaaksi. Joku sielläpäin ennen asunut kielinen nainen täällä kehui tohtoria kunnon mieheksi, ja se kait vaikutti, että hän sai täältäkin 4 ääntä — muualta hän sai suuren äänten enemmistön, sillä konservatiivit voittivat loistavasti Comoxen piirissä, niinkuin koko maakunnassa. Tohtorista siis tuli meidänkin edustajamme lainlaatijakuntaan

Kysyttäessä ei tämä "kunnon mies" sanonut tietävänsä, oliko piirimme vaalilistalla työväenehdokasta vai ei.

Seuraava ilmestys saarellemme oli

norjalainen pappi,

Vancouverin norjalaisen luteerilaisseurakunnan pastori. Ei itse ollut vaaliehdokkaana, vaan selitti olevansa liberaali-ehdokkaan edelläkävijä. Tällä rannikolla on joku norjalainen y.m. skandinaavialainen siirtola, joissa tietenkin arveli voivansa jotain vaikuttaa hallituspuolueen hyväksi, jumalan avulla. Sanoi luulleensa täällä Sointulassakin asuvan norjan- tai ruotsinkielen taitoisia. Olihan täällä jokunen, mutta ei asiaksi asti.

'Suomalaiset ovat kuitenkin luteerinuskoisia, eikö niin?"

"Niin ne muistaakseni olivat vanhassa maassa", vastasin.

"Teillä ei näy olevan täällä kirkkoa".

"Ei, eikä pappia. Ei ole tarvittu."

"Entäs lapset?" kysyi hän kauhistuneena. "Kastamattomiako ne ovat?"

"Kaiketikin, minun tietääkseni."

"Mitenkäs niille nimi annetaan?"

"Ilman mitään kustannuksia, niinkuin koiran penikoille. Ei meillä koiriakaan ole kastettu, mutta hyvin tuntevat nimensä."

"Siis ei mitään erca lapsilla ja koiranpenikoilla?"

"Eipä juuri — paitsi että jotkut lapset itse isommiksi tultuaan vaihtavat suomalaiset nimensä johonkin täällä tavallisempaan maassakäypään nimeen. Niin tulee Toivosta Tom, Kalervosta Charlie, Sulosta Sam, Einosta Elmer, Ainoasta Inez jne. Nykyisin ei lapsille enää suomalaisia ristimänimiä tyrkytetäkään."

Ruvettiin sitte puhumaan vaalista. Kehui liberaaliehdokasta, jonka kanssa oli kulkenut yhtä matkaa, mutta oli ehdokas mennyt käymään eräässä ulompana olevassa kylässä, jättäen pastorin tänne; huomenna tulee häntä noutamaan, jolloin saamme nähdä ehdokkaan itsensä.

"Meillä ei yleensä ole tapana äänestää porvarillisten puolueitten ehdokkaita", sanoin. "Tiedättekö, onko tässä piirissä nyt työväenehdokasta?"

"Ei ole", vakuutti pappi.

"Siinä tapauksessa emme äänestä ollenkaan."

"Mutta tämä meidän ehdokas on työmies — seppä ammatiltaan, koko ikänsä tehnyt kovaa ruumiillista työtä, vaikka siinä sivussa on hoitanut luottamustoimia kotikauppalassaan, ollut pormestarinakin monet kerrat. Semmoinen työmies olisi koko lainlaatijakunnan kaunistus. Häntä teidän juuri tulee äänestää, jos kerran työmiestä sinne tahdotte."

"Siinä on vain se seikka esteenä, että hän on porvarillisen puolueen listalla, siis omistavan luokan etujen valvojana. Silloin on yhdentekevä, mikä hän on miehekseen, lakimies, pankkiiri tai työmies — puoluekoneisto kyllä pitää miehen aisoissa. Se, että hän sattuu olemaan työmies, todistaa, ettei hän käsitä asemaansa: että hänet on otettu syötiksi, millä kalastetaan työläisten ääniä heitä riistäville rahansijottajille."

Pappi nähtävästi ei ollut tottunut keskustelemaan yhteiskunnallisista kysymyksistä, ei ollut vaivautunut niitä ajattelemaan. Lupasi käydä luonani uuden kerran sitte kun ehdokas saapuu. Kehotti iltasella tulemaan pallohuoneelle, jossa hän pitää pienen puheen, ja lähti sitä tietoa levittämään pitkin kylää. Olikin kierrellyt talosta taloon, makeillen akoille, joista monetkaan eivät suuria ymmärtäneet eivätkä välittäneet hänen meiningeistään — ainahan niitä kulkee jos minkälaista agenttia ja kaupustelijaa.

Puhetilaisuudessa oli kymmenkunta henkeä, niissä ei ainoatakaan papille eikä hallituspuolueelle myötätuntoista. Hiljaa kuitenkin kuunneltiin, mitä miehellä oli sanomista. Ja se oli mitä sopi odottaa: ilmelän-ytelää hallituksen ylistelyä vanhuuden-eläkkeen johdosta. Paikallisissa oloissa hän oli huomannut sen surullisen epäkohdan, ettei täällä ollut riittävästi teitä, ja mitä olikin, olivat ne huonossa kunnossa. Ihan itkun sekaisella äänellä kertoi kuulleensa, että eräiltä loitompana asuvilta lapsilta oli koulumatkalla jalat kastuneet, ja lapset joutuneet istumaan koulussa märin jaloin — ikäänkuin ei täällä talvisin täytyisi olla vedenpitävät jalkineet, olivatpa tiet hyviä taikka huonoja. Emme kuitenkaan häirinneet puhujaa millään huomautuksilla. (Jatk.)

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena lokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Väbin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori sulettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAvana New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

EAGLE CAFE, 118 ELM ST. W., puhelin 711, Box 1052, Sudbury, Ont. Suositellaan ruuan ja asuntoa tarvitsevain huomioon. J. Mäkynen. (KL

PORT ARTHUR, ONT.

AARNION LIHAKAUPPA 817 BAY Street. Saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. — Puhelin 1724 N. — J. Aarnio.

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLOja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

ENSILUOKAN PARTURILIIKE. Käykää tutustumassa. J. Lake (omistaja, 276 Bay St. (K)

FORT WILLIAM, ONT

FORT WILLIAM STEAM BBATH 208 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 1—12 yöllä.

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 631 Simpson Street. Puhelin 1185 S.

TORONTO, ONT.

TORONTON SUOMALAISESTA leipomosta on aina saatavana kaikkia leipomoalaan kuuluvia tuotteita. Toronto New Bread Co., 44 Mitchell Ave., Toronto, Ont., puh. Ad. 3198. (MK

MONTREAL, QUE.

M. SOININ PARTURILIIKE, 963 St. Antoine St., Montreal, Que.

MRS. KIVIKOSKI, OMPELULIIKE, suositellaan. 919 Inspector, Montreal, Que.

KIRKLAND L., ONT.

PALLOHAALI, PEHMEITÄ JUOmia, tupakkaa ja huoneita saatavana. Viljam Heino, Kirkland Lake, Ont. (K

TIMMINS, ONT.

PARTURILIIKE SIJAITSEE 43—4th Ave. Myöskin huoneita saatavana samassa paikassa. Jalmar Korri, Timmins, Ont. (K)

Nimenmuutos

Olen käyttänyt tässä maassa nimeä Paavo Salo. Nyt olen kuitenkin päättänyt ottaa käytäntöön entisen sukunimeni HARTIKAINEN, joten tämän julkisuudessa tiedoksi annan ja toivon, että tämä myös huomioon otetaan. (203

PAAVO HARTIKAINEN
Box 1298, Sudbury, Ont.

Tiskari halutaan

Kunnollinen poortitalon tiskari saa paikan luonani heti. Lähemmin saa sopia palkasta y.m. osoitteella: (203

V. MÄENSYRJÄ,
Box 76, Levack, Ont

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5

biinä on yli 25 miesten ja naisten tautia selitettynä. Kuin myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten myöskin lääkeitten hinnat y. m.

Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan tuotesuomalaisia valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.

Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitäisi sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette, varokaa humbuukilääkkeitä ja humbuuki-tohtoreita.

—Lignell'in Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekkiliike Yhdysvalloissa—

L. J. LIGNELL CO., Superior, Wis.

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

VAPAUDEN JOHTOKUNTA

Vapauden johtokunnan kokous pidetään torstain, t.k. 20 p. iltana. Saapukaapa kaikin.

NUORISO-OSASTON KOKOUS TÄNÄ ILTANA

Nuorisoliiton Sudburyn osaston kokous pidetään Liberty-haalilla tänä iltana kello 8. Tässä kokouksessa tulee olemaan esillä tärkeitä asioita, joten on välttämätöntä että jokainen nuorisoliittolainen on läsnä. Onpa aika ryhtyä toimintaan vallinneen velttouden jälkeen.

SUOMALAISIA VIINAN UHREINA

Eilen illalla tekivät poliisit hyökkäyksen Mrs. Aino Ruohon asuntoon Eyre-kadulla, josta löysivät kolme päihtynyttä miestä, Karl Lahtisen, Herman Mäen ja Matt Polsonin. He saivat kukin tänään poliisioikeudessa 10 dollaria sakkoa ja kulut. Mrs. Ruoho oli syytteessä väkijuomien nauttimisen sallimisesta asunnossaan, ja tuomittiin hänelle 25 dollaria sakkoa ja kulut.

Elokuun aikaa

Kirje lännen viljavainioilta

On olemassa paljon asioita näin elokuun aikana, jotka ovat työläisille tärkeitä ja mielenkiintoisia. Ehkäpä vielä enimmän kuin minään muuna vuoden kuukautena. Joku ehkä ajattelee, että miksi juuri elokuussa olisi enimmän työläisille mielenkiintoisia asioita kuin muina vuoden kuukausina. sillä onhan vuodessa kaiken kaikkiaan 12 kuukautta. En väitäkään sitä, etteikö muinakin vuoden kuukausina olisi joidenkin eri työalojen työläisillä hyvinkin mielenkiintoisia asioita ja tapahtumia, onpa tietenkin.

Mutta kuitenkin, koska yksi suurimpia ja samalla tärkeimpiä tuotantoja työaloja on maanviljelys, ja joka aina tavallisesti, ainakin täällä länsi-Canadassa vetää suurimman osan työläislä puoleensa noin kolmen kuukauden ajaksi ja se suurin tarve tavallisesti alkaa elokuussa. Ja koska nykyisen koneellisen teollisuuden aikakautena ja ihmiskunnan nopean kasvun takia yleensä syntyy työttömyyttä missä suuremmassa ja missä pienemmässä määrässä, ja varsinkin toisina vuosina ilmenee työttömyys suurimmassa määrin, niin on aivan luonnollista, että työttömät työläiset odottavat tuota paljon työvoimaa kysyvää elonkorjuuta, joka alkaa elokuussa ja kestää niin kauan kuin kesääkin. Tämä elonkorjuuaika siis onkin ainoa vuoden aika täällä Canadassa jolloin työttömyyttä ei ole huomattavissa, ei ainakaan isommassa määrässä. Tämä elonkorjuu siis on huomattava työttömyyden lieventäjä.

Vaan huolimatta siitä, että elonkorjuuaikana suuret joukot työläisiä maanviljelysalueilla saavat edes väliaikaisesti työtä, niin kuitenkin on totta, että tänäkin aikana on maanviljelysalueilla toisina vuosina huomattavissa liikaa työvoimaa, kuten esim. kaksi vuotta takaperin, eli v. 1926, silloin oli Canadan maanviljelysalueilla työvoimaa enempi kuin mitä siellä tarvittiin. Ja samoja oireita näyttää ilmenevän tänäkin herran vuonna 1928 siis jo elonkorjuuaikana! Entä sitten kun tuo väliaikainen suuri työvoiman tarve loppuu? On aivan luonnollista, että sitten se vasta työttömyys alkaa irvistelemään, varsinkin keski-lännen ja idän valtioissa. Silloin taasen välttämättömyyden pakoituksesta tulee muodostumaan leipälinjoja, noita kapitalistiselle järjestelmälle ominaisia kukkia. — Näin on käynyt ennenkin, joten sen ei luulisi olevan työläisille mitään outoa. Jokainen työläinen tietää sen tosiasian, että työttömyys ja sen mukana nälkä ei ole hauskaa, enempää kuin leipälinjatkaan, jotka ovat vain niukkojen armopalojen jakelupaikkoja, eikä niitäkään saa muuten kuin puolittain tappelemalla. Työläinen, joutuessaan noiden armopalojen varaan, tuntee olevansa kulkukoiran asemassa, joille ruuan jätteitä nakellaan. Todellakin karhunpalvelusta työläiselle, tuolle kaiken rikkauden luojalle, jolle välttämättömät elintarpeet kuuluisivat silloinkin, kun joutuu olemaan työttömänä!

Nämä siis ovat mielenkiintoisia asioita, ja juuri siksi työläisten huomio elämän välttämättömyyksien perusteella kiintyy työhön, koska mitään muuta kunniallisen eli rehellisen elämisen mahdollisuutta ei ole. Ainoastaan työ tulevaisuudessa tulee olemaan hyvinvoinnin edellytys, eikä laiskuus ja keinottelu. — Vesipoika.

NAISETKO HEIKOMPIA ASTIOITA?

Puhutaan vahvemmasta ja heikommasta sukupuolesta ja naiset yleisesti luetaan heikompaan sukupuoleen kuuluviksi. Mutta onko todella niin laita? Muuan amerikalainen lääkäri herätti tällaisen kysymyksen lääkärikokouksessa, jossa keskusteltiin kuolevaisuusprosentin suuresta eroavaisuudesta miessukupuolen ja naissukupuolen kesken.

Miehet joutuvat ylimalkaisesti enemmän kestämään sellaisia ulkoisia rasituksia kuin ovat sota, teollisuusvaarat ja muut sellaiset, jotka edellyttävät korkeaa kuolevaisuustasoa. Mutta naiset taasen saavat kestää lapsensynnytyksen, rintasyövän vaaran ja muita tauteja, jotka ovat ominaisia naissukupuolelle ja jotka edellyttävät korkeaa kuolevaisuutta.

Tilastotiede osoittaa, että enemmän naisia elää korkeaan ikään kuin miehiä. Aikaisessa lapsuusiässä kuolee poikalapsia enemmän kuin tyttölapsia keskensynnytyneistä on suurempi suhdeprosentti poikalapsia kuin tyttölapsia.

Hinkuyskä on melkeinpä ainut tauti, johon kuolee tyttölapsia enemmän kuin poikalapsia. Jäykkäkouristukseen (tetanus) sensijaan kuolee poikalapsia paljon enemmän kuin tyttölapsia.

Näistä havainnoista tekee mainittu lääkäri sen johtopäätöksen, että työllä on suurempi vastustuskyky tautien suhteen kuin pojilla, varsinkin tarttuvia tauteja vastaan.

Muutkin tutkimukset osoittavat, että suurempi kuolevaisuussuhde on vallitsemassa urospuolisten kesken ihmismaailmassa, joka viittaa siihen, että miespuolisilla on heikompi yleisrakenne kuin naispuolisilla. Ellei näin olisi, ei kuolevaisuus miespuolisten kesken olisi suurempi kuin naispuolisten.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

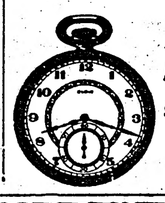

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Suuremmoinen Syysretki Suomeen

Montrealista, Londonin kautta

CUNARD LINJA on järjestänyt suuren syysretkeilyn Suomeen kuuluisalla "ASCANIA" nimisellä laivalla.

Montrealista, Marraskuun 23 p. 1928.

Tämä retkeily tarjoaa erikoista matkailijoille, kuten:

Kahden päivän purjehdus kauniissa St. Lawrence joessa.

Erikoisesti johdettu automobiili näköala retki Lontoossa, maailman suurimmassa kaupungissa.

Mr. E. Lindbladin persoonallinen johto.

Laivan lähtöpäivä on siksi aikanen, että matkustajat pääsevät kotiinsa, Suomeen ennen tavallista joulukiirettä ja tungosta.

Jos ette voi matkustaa Suomeen tässä huvilaivassa, pyytäkää Mr. Lindbladin tuomaan ystävänne ja sukulaisenne luoksenne tänne Canadaan.

MERIMATKAN HINNAT CANADASTA SUOMEEN

	Edestakainen	Yksityinen
Turisti kolmas cabin luokka	$202.50	$121.50
Kolmas luokka	180.00	106.50
Cabin luokka		175.00

10053 Jasper Ave. EDMONTON, Alta.
100 Pinder Block SASKATOON, Sask.
209 Eighth Ave. West CALGARY, Alta.
20 Hospital Street MONTREAL, Que.
Cor. Bay & Wellington TORONTO, Ont. Sts.
270 Main Street WINNIPEG, Man.
Sekä kaikilta meidän asiamiehiltämme

Cunard LINE

Toronton Suom. Seuran Näyttämö

ESITTÄÄ

Don haalilla 957 Broadview Ave.

Lauantaina, syyskuun 22 pnä, kello 8.15 ill.

ENSI-ILTA

"Nais Paholainen"

Kuuluisa perhedraama. Viisinäytöksinen.
Kirj. Carl Schönherr.
Tapahtuu Preussin ja Itävallan rajalla.

—Liput 50 senttiä—

S. J. Timminsin Os. Näytelmäseuran

toimesta esitetään vierailunäytäntönä

SO. PORCUPINEN SUOM. HAALILLA

Sunnuntaina syysk. 23 pnä

Alkaen kello 8 j.p.p.

HAUSKUUDESTAAN KUULUISA 3-NÄYT. FARSSI

Olenko minä tullut Haaremiin

Kirj. Agapetus.

HENKILÖT:	ESITTÄJÄT:
ARVI HALMEHEIMO, insinööri	P. Lähde
MARTTI PAAVOLA, maisteri	O. Rönkkä
SALOMON HARJU, sanomalehden toimittaja	Y. Ojanen
HELVI HEINONEN, musiikkiopistolainen	Vieno Pirttisalo
AILI VIHEROJA, maisteri	Elsa Tynjälä
MANTA MÄKINEN, palvelijatar	Kasvi Mansikka
ABRAHAM HALLAVUO, rovasti	A. Matson
RUUSTINNA HALLAVUO	Eva Salomaa
ROUVA HEINONEN, Helvin äiti	Siiri Virta
JUOKSUPOIKA	Helmer Suomu

Tapahtuu meidän päivinämme nykyaikaisessa kaupunkilaishuoneistossa.

Halutaan tietää

Missä nykyään oleskelee tuttavani **Albin Hiironen**? Ole hyvä ja anna tietää itsestäsi. Tai jos joku tietää hänen osotteensa, niin kirjoittaisi minulle: (205

Leo Ylitalo,
Cheney Mine, Thessalon, Ont.

Haluaisin saada tietää missä nykyään oleskelee veljeni **Elias Ostola** ja tuttavani **Matti Kattelus**, molemmat kotoisin Kuortaneelta. Heittäkääpä kirjeellä. Osote: (204

Heikki Ostola, Bestel, Ont.

Tärkeän asian vuoksi haluaisin tietää missä **Lyydi Mansikkamäki** nykyään oleskelee, kotoisin Kauhajoelta. Jos joku tietää hänen nykyisen olinpaikan, olisi niin hyvä ja lähettäisi minulle hänen osotteensa. (204

M. Hill, Granite Bay, B. C.

Me tarjoamme myytäväksi:

Purity jauhoja, sokeria, suolaa, braniä, shortsia, muhennettuja kauroja, syöttönisua, paloteltua maissia, hienonnettua maissijauhoa, täytettä maissia, kananruokaa, mäskiä, simpukan kuoria, öljykakkua, lihajauhetta, vasikansyötettä, uudelleen puhdistettuja lännen kauroja, siemen kauroja, ohraa, nisua, pellavan siemen syöttiä, heiniä ja olkia.

Edward Grain Company
66 Elm St. W. Sudbury, Ont.

A. FOURNIER

LIMITED

HENKI-, PALO-, TAPATURMA- JA AKKUNALASI.

VAKUUTUKSIA

BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY.

Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

HYVIÄ KALUSTETTUJA HUONEITA

miehille, naisille ja perheille saatavana
Hilda Nurmella
279 Simcoe St., Toronto, Ont.
Kenkäin korjausta otetaan vastaan samassa paikassa.

PALLOHAALI

ja

PARTURI

LINDFORSIN SAUNAN yläkerrassa. Pallot pyörii, tukka lyhenee ja parta siliää. (Tr)

AARO KIVINEN,
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

LUONTAINEN HOITAJA JA HIEROJA

Mary Poukama,

ottaa työtä kotonaan Ontario kadulla 610, tulee myös potilaiden luo. Puhelin 457. Sudbury, Ont. (KL

J. N. DESMARAIS

Asianajaja — lakimies — notario
McKEY BUILDING,
Sudbury, Ont.

Alma Aarnio,

Luontainen sairaanhoitaja ja hieroja, ottaa vastaan sairaita (Tr

52 DUNCAN AVE.
Box 332, Kirkland Lake, Ont.

Aterioita ja huoneita

Hyvää ruokaa ja siistejä uudestaan sisustettuja huoneita kohtuullisilla hinnoilla tarjoaa poikatalolla

Consumers Society
Sudbury, Ontario. — Elm Street.
Puhelin 1084.

Postiosote: Box 1298. (Ilm.)

MARS HOTEL

Ainoa suomalainen hotelli Rouynissa. Siistiä huoneita saatavana.
T. J. KUPIAINEN
Main ja Noranda Sts. kulmassa
ROUYN, QUE. (K

DELONGCHAMP Cartage Co., Ltd.

Sudbury, Ont.

Olemme avanneet autokumien korjausliikkeen joten otamme nyt vastaan kaikenlaista autokumien ja sisäkumien korjausta.

Tyydyttäväisyys taataan.

NORTHERN COAL & WOOD CO.,

KOVAA JA PEHMEÄÄ KOLIA — KOKSIA — KOVAA JA PEHMEÄÄ PUUTA

202 Mackey Bldg. — Puhelin 744, Sudbury.

VARASTOPAIKKA — LORNE STREET — PUHELIN 86.

Jack Seppälän sauna

Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.
Spruce St. — Puhelin 1107 — Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

Matkustaessanne Suomeen

tai tuottaessanne tuttavianne Suomesta Canadaan, kirjoittakaa Vapauden Montrealin konttooriin, tulemme avustamaan teitä kaikessa matkustamisessa ja tarvittavissa tiedoissa. Kirjoittakaa tai lähettäkää sähkösanoma millä junalla saavutte, olemme teitä asemalla vastassa.

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1387 ST. ANTOINE STREET MONTREAL, QUE.

STAR BOTTLING WORKS

K. V. NURMI, omistaja
Box 1028 — Sudbury, Ont. — Phone 946
VALMISTAA PARHAAT JUOMAT SUDBURYN PIIR.

SAUNA

Peter ja Richmond Sts. kulmassa TORONTO.

Punikki sanoo asian halki

— eikä osittain. Syntyisi kauhea hämminki, ellei Punikkia olisi — veli ei tuntisi veljeä, sisar ei sisarta, sulhanen helluansa. Punikki on jästi, joka nostattaa ajatukset. Joko sinulle, rakas aateveli ja -sisar, tulee Punikki? Jos ei, niin tee tärkeä käännös elämässäsi ja ala sitä tilaamaan! Niitä kauppojansakin katuu, mutta tämä kauppa on sellainen, jota ei kadu niin kauan kuin maa seisoo (joka ei seiso). Ennemmin tai myöhemmin se on kumminkin tehtävä. Jos sinulle jo tulee Punikki, niin katso peiliin, niin näet viisaan miehen tai naisen. Leikkaa silloin tämä ilmotus irti ja hanki tilaus joltakin toiselta. Punikin tilaushinnat ovat narikkahinnat: $1.50 vuosi, 90c puoli v., Canadaan $1.75 ja $1.05.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Punikin tilaus. Rahaa seuraa $.....

Nimi .....

Osote .....

.....

Dr. S. J. Miller

HAMMASLÄÄKÄRI
Spesialisti

tekohampaiden ja kruunujen laitossa sekä siltatyö alalla.

Acme apteekin yläkerrassa
Cedar ja Durham kat. kulmassa
P. O. Box 536 — Puhelin 52
SUDBURY, ONT. (K)

Sauna myytävänä

Schumacherissa, vastapäätä rautatien asemaa. Talo nelikerroksinen rakennus, alakerrassa sauna ja toiset kerrokset ruuminkitalona.
Lähempiä tietoja saa: (198

EMIL KALMAR,
Box 220, Schumacher, Ont.

Osuusruokala

Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.

FINNISH CLUB,
Box 297, Kirkland Lake, Ont.

Barbers Music Store

	Hannes Saari, tenori
3078	Lähtö Vanha Madrid
3080	Proletaarit nouskaa Korven raatajille

Leikkikaluja, koruesineitä, musiikkitarpeita ja välineitä y.m.

Barkers Music Store
DURHAM ST., SUDBURY, ONT.

Syys-, sekä Talvinäytäntö

Naisten ja Tyttösten Lenigeistä, Takeista, Turkiksista ja Hatuista

TÄMÄN VIIKON AJAN

HUOM.!

Kaupassamme on nyt työssä Aino Valo, joka mielihyvällä palvelee kaikkia meidän suomalaisia ostajiamme. Myöskin kutsumme kaikkia suomalaisia käymään kaupassamme tarkastamaan uutta sekä monipuolista varastoamme.

Olemme tehneet sopimuksen erään suuren turkisliikkeen kanssa, pitää näytännön heidän näyteturkiksistaan meidän kaupassamme, joten kutsumme jokaista tähän näytäntöön. Ei ole väliä josko ostatte mitään tai ei.

THE STEWART CO.

"KAUPPA JOSTA MUODIT TULEVAT"
TIMMINS ONTARIO